

Міністерство освіти і науки України
Дніпровський державний аграрно-економічний університет
Факультет обліку і фінансів
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

**ДОПУСТИТИ ДО ЗАХИСТУ
В ЕКЗАМЕНАЦІЙНІЙ КОМІСІЇ:**

**Завідувач кафедри,
д.е.н., проф.**

_____ **Світлана ХАЛАТУР**
« ____ » _____ **2023 р.**

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на тему: **Напрями підвищення інвестиційної привабливості**
сільськогосподарського підприємства

Освітньо-професійна програма «Фінанси, банківська справа та страхування»
Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Ступінь вищої освіти: Магістр

Здобувачка

Єлизавета МОГОЛІВЕЦЬ

**Науковий керівник,
д.е.н., професор**

Світлана КАЧУЛА

Дніпро – 2023

Форма № Н – 9.01
(затверджена наказом
МОН молоді і спорту України
від 29 березня 2012 року № 384)

ДНПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет: Обліку та фінансів
Кафедра: Фінансів, банківської справи та страхування
Освітньо-професійна програма: «Фінанси, банківська справа та страхування»
Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Ступінь вищої освіти: Магістр

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувачка кафедри

_____ Світлана ХАЛАТУР

_____ 2023 р.

ЗАВДАННЯ на підготовку кваліфікаційної роботи

Моголівець Єлизаветі Павлівні

1. Тема роботи: Напрями підвищення інвестиційної привабливості сільськогосподарського підприємства

Науковий керівник: Качула Світлана Валентинівна, д.е.н., професор
затверджена наказом ДДАЕУ «9» жовтня 2023 р. № 3049

2. Термін подання здобувачем роботи: 5 грудня 2023 року

3. Вихідні дані до роботи інструктивні матеріали, фахові статті, наукові джерела, фінансова звітність АВ ТОВ «Агроцентр К»

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розкрити

1. Теоретичні засади оцінки інвестиційної привабливості підприємства. 2. Аналіз інвестиційної привабливості АВ ТОВ «АГРОЦЕНТР К». 3. Розробка стратегії підвищення інвестиційної привабливості сільськогосподарського підприємства. Висновки і пропозиції.

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень).

1. Складові, які враховуються при аналізі привабливості інвестиційної. 2. Динаміка складу та забезпеченості земельними угіддями. 3. Склад і структура продукції товарної АВ ТОВ «АГРОЦЕНТР К». 4. Динаміка трудових ресурсів та ефективність їх використання. 5. Основні показники виробничо-господарської діяльності. 6. Структурний аналіз активів АВ ТОВ «АГРОЦЕНТР К». 7. Структурний аналіз пасивів в 2018 р. та 2022 р. 8. Фінансові результати діяльності АВ ТОВ «АГРОЦЕНТР К». 9. Динаміка коефіцієнтів стану майнового. 10. Показники стійкості фінансової. 11. Показники ділової активності. 12. Показники рентабельності. 13. Розрахунок блочних інтегральних оцінок для груп фінансових показників. 14. Прогнозування питомої ваги для кожної групи фінансових показників.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7. Дата видачі завдання 23 червня 2023 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Термін виконання етапів роботи	Примітка
1	Теоретичні засади оцінки інвестиційної привабливості підприємства	липень 2023 р.	виконано
2	Аналіз інвестиційної привабливості АВ ТОВ «АГРОЦЕНТР К»	вересень 2023 р.	виконано
3	Розробка стратегії підвищення інвестиційної привабливості сільськогосподарського підприємства	жовтень 2023 р.	виконано
4	Формування висновків та пропозицій	листопад 2023 р.	виконано
5	Оформлення дипломної роботи	грудень 2023 р.	виконано

Здобувачка

_____
(підпис)

Єлизавета МОГОЛІВЕЦЬ

(прізвище та ініціали)

Керівник роботи

_____
(підпис)

Світлана КАЧУЛА

(прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

РЕФЕРАТ	4
ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНКИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	8
1.1. Поняття інвестиційної привабливості підприємства та фактори формування інвестиційної привабливості підприємства	8
1.2. Методика оцінки інвестиційної привабливості підприємства	14
Висновки до розділу 1	21
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ АВ ТОВ «АГРОЦЕНТР К»	22
2.1. Загальна характеристика АВ ТОВ «Агроцентр К»	22
2.2. Аналіз фінансового стану АВ ТОВ «Агроцентр К»	30
2.3. Аналіз інвестиційної привабливості АВ ТОВ «Агроцентр К»	36
Висновки до розділу 2	42
РОЗДІЛ 3. РОЗРОБКА СТРАТЕГІЇ ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА	44
3.1. Прогнозування інвестиційної привабливості АВ ТОВ «Агроцентр К» на основі розрахунку інтегрального показника	44
3.2. Стратегічні напрями підвищення інвестиційної привабливості підприємств АПК	48
Висновки до розділу 3	56
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	57
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	61
ДОДАТКИ	66

РЕФЕРАТ

Тема: Напрями підвищення інвестиційної привабливості сільськогосподарського підприємства

Кваліфікаційна робота містить: 60 ст., 12 таблиць, 7 рисунків, 3 додатки, 50 літературних джерел.

Об'єктом дослідження виступає процес оцінки привабливості інвестиційної.

Предметом дослідження є інвестиційна привабливість с.-г. підприємств.

Метою кваліфікаційної роботи виявлення особливостей оцінки привабливості інвестиційної підприємств АПК та вдосконалення методології її визначення.

Методологічною основою дослідження стали методи та принципи пізнання наукового, методи загальні та спеціальні, які використані для обґрунтування доцільності визначення специфіки оцінки привабливості інвестиційної підприємств АПК.

В кваліфікаційній роботі здійснена теоретична оцінка привабливості інвестиційної підприємства. Здійснено аналіз привабливості інвестиційної АВ ТОВ «АГРОЦЕНТР К». Окреслені стратегічні напрями підвищення інвестиційної привабливості підприємств АПК на основі розрахунку інтегрального показника. Практична значимість роботи у тому, що теоретичні висновки, практичні розробки та рекомендації можна використовувати як основу аналізу привабливості інвестиційної с.-г. підприємств, розробки інвестиційної стратегії розвитку галузі не лише у досліджуваних областях, а й у інших регіонах.

КЛЮЧОВІ СЛОВА

ІНВЕСТИЦІЇ, ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ, СТРАТЕГІЯ, ІНВЕСТИЦІЙНА АКТИВНІСТЬ, ОЦІНКА, ФІНАНСОВІ ПОКАЗНИКИ.

KEYWORDS

INVESTMENT, INVESTMENT ATTRACTIVENESS, STRATEGY, INVESTMENT ACTIVITY, ASSESSMENT, FINANCIAL INDICATORS.

ВСТУП

Розгляд ринкової орієнтації сільського господарства накладає вимоги на керівництво цієї галузі: вміння прогнозувати перспективи розвитку та приймати обдумані рішення управлінські в умовах сучасних ризикованих господарських умов. Хоча аграрний сектор має свої власні особливості функціонування та росту, проте незалежно від цього будь-яка економічна галузь може успішно розвиватися за умови залучення інвестицій та впровадження технологій інноваційних. Основною перешкодою є відсутність необхідних та достатніх умов для інвестування, які могли б гарантувати конкурентоспроможність місцевих с.-г. товарів, сприяти інноваційному розвитку сільського господарства та забезпечити продовольчу безпеку України.

Підвищення конкурентоспроможності підприємств АПК потребує визначення чітких державних пріоритетів інвестиційної політики розвитку шляхом покращення інвестиційного клімату, визначення перспективних напрямів розвитку економіки, узгодження інтересів держави, регіону, фінансових установ і суб'єктів господарювання щодо напрямів і засобів трансформації інвестиційних ресурсів тощо. У цьому контексті необхідне комплексне та системне дослідження, а також розробка методологічного підходу, який би відповідав потребам та інтересам іноземних інвесторів, був би зрозумілим для них і надавав внутрішнім користувачам вичерпну інформацію.

Формування належного інвестиційного клімату в умовах новітніх ринкових трансформацій зумовлює актуальність завдання розробки універсальних адаптивних та оперативних методичних підходів до оцінки та моніторингу інвестиційної привабливості окремих регіонів.

Досліджували вдосконалення системи інвестування в економіку України та провели дослідження і розробили пропозиції, рекомендації щодо розвитку та вдосконалення інвестиційної діяльності підприємств вчені:

І. Вініченко [5], М. Ігнатенко [10], С. Качула [14-17], Ю. Прус [25], Г. Спаський [28], С. Халатур [35; 41-42] та ін.

Однак у більшості наукових праць не враховується регіональна специфіка підвищення інвестиційної привабливості сільськогосподарських підприємств.

Метою роботи є виявлення особливостей оцінки привабливості інвестиційної підприємств АПК та вдосконалення методології її визначення.

Відповідно до окресленої мети, визначені завдання:

- визначити термін "привабливість інвестиційна підприємства" та чинники, що визначають цю привабливість;
- розглянути методики оцінки привабливості інвестиційної підприємства;
- здійснити загальну характеристику АВ ТОВ «Агроцентр К»;
- проаналізувати фінансовий стан АВ ТОВ «Агроцентр К»;
- розглянути інвестиційну привабливість АВ ТОВ «Агроцентр К»;
- здійснити прогнозування інвестиційної привабливості АВ ТОВ «Агроцентр К» на основі розрахунку інтегрального показника;
- розробити стратегію щодо підвищення інвестиційної діяльності підприємства.

Об'єктом дослідження виступає процес оцінки привабливості інвестиційної.

Предметом дослідження є інвестиційна привабливість с.-г. підприємств.

Інформаційна база написання роботи: інструктивні матеріали, фахові статті, наукові джерела, фінансова звітність АВ ТОВ «Агроцентр К».

Наукова новизна полягає у розробці комплексу наукових та методичних положень у галузі підвищення привабливості інвестиційної с.-г. підприємств та залучення інвестицій в аграрний сектор економіки. Основні положення полягають в наступному:

- узагальнено та поглиблено теоретичні положення, що стосуються сутності та змісту економічних категорій «інвестиції» та «інвестиційна привабливість», дано авторське визначення категорії «інвестиційна привабливість підприємства», як узагальненої характеристики перспективності, вигідності, ефективності та мінімізації ризику вкладення інвестицій;

- визначено перспективні напрями підвищення ефективності аграрного виробництва, пов'язані зі зростанням привабливості інвестиційної с.-г. підприємств.

Практична значимість роботи у тому, що теоретичні висновки, практичні розробки та рекомендації можна використовувати як основу аналізу привабливості інвестиційної с.-г. підприємств, розробки інвестиційної стратегії розвитку галузі не лише у досліджуваних областях, а й у інших регіонах.

Методологічною основою дослідження стали методи та принципи пізнання наукового, методи загальні та спеціальні, які використані для обґрунтування доцільності визначення специфіки оцінки привабливості інвестиційної підприємств АПК.

Отримані наслідки дослідження представлені на конференції завдяки написанню тез, а також публікації статті у фаховому виданні України.

Робота складається зі вступу, 3 розділів, висновків, додатків, списку використаних джерел. Робота займає 60 сторінок. Робота включає 12 таблиць, 7 рисунків, 3 додатки, 50 літературних джерел.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНКИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Поняття інвестиційної привабливості підприємства та фактори формування інвестиційної привабливості підприємства

Існуючі процеси інтеграції України до європейського економічного простору вже засвідчили, що однією з основних умов досягнення відповідності міжнародним стандартам економічних відносин, зокрема країн ЄС, є формування сприятливого клімату інвестиційного. На сьогоднішній день економічний розвиток України перебуває на етапі складному, тому під час розробки стратегій зростання економічного однією з ключових завдань Уряду є створення сприятливого оточення інвестиційного та підштовхування до активізації процесів інвестиційних. Це необхідно для підняття репутації України на арені міжнародній та її впровадження в глобальне співтовариство економічне.

Інвестиційна діяльність відіграє життєво важливу роль у зростанні та розвитку будь-якої економіки. Вони необхідні для створення нових підприємств, створення можливостей для працевлаштування та сприяння інноваціям. Перспектива інвестиційної діяльності є захоплюючою темою, оскільки вона пропонує розуміння майбутнього економічного зростання та розвитку. Світовий досвід показав, що для забезпечення економічної стабільності важливо залучати інвестиції, особливо в країни, що розвиваються [5]. Оскільки основним напрямом розширення та модернізації виробництва є інвестиції, економічний розвиток будь-якої держави залежить від її інвестиційної політики. У зв'язку з цим кожна держава проводить інвестиційну політику з метою здійснення структурних змін в економіці шляхом використання сучасні технології та іноземний капітал

Ключовим показником, що визначає привабливість підприємств для інвесторів, є індикатор привабливості інвестиційної підприємства. Оцінка цього показника допомагає оцінити стан фінансовий підприємства, визначити його розвитку перспективи, а також залучити необхідний інвестицій обсяг для досягнення ефекту позитивного в майбутньому від капіталу вкладеного.

На сучасному розвитку етапі економіки існує розбіжність у визначенні сутності привабливості інвестиційної, оскільки дослідники різні мають власні тлумачення цього поняття, відображаючи свої особисті погляди на інвестування процес. Проте ці різні трактування мають аспекти спільні.

Після аналізу кількох визначень привабливості інвестиційної підприємства можна зробити висновок, що всі автори розглядають цей показник як характеристику об'єкта інвестування в цілому. Вони розглядають його як комплексну оцінку вигідності інвестування в певний об'єкт з точки зору інвестора конкретного (див. додаток А).

Привабливість інвестиційна є показником складним, що використовується для аналізу переваг та недоліків окремих об'єктів і визначає, наскільки вигідно капітал інвестувати в певний об'єкт з точки зору інвестора конкретного, з урахуванням його визначених критеріїв. Ресурси інвестиційні можуть включати не тільки кошти грошові, але й папери цінні, права на майно, нерухомість, власність інтелектуальну та інші активи та ресурси.

Можливість керування привабливістю інвестиційною підприємства залежить від урахування всіх чинників потенційних, що впливають на його діяльність, зовнішні включаючи (з боку держави) і внутрішні (пов'язані напряму з підприємством самим) фактори та аспекти. Тому необхідний аналіз факторів, які визначають привабливість інвестиційну підприємства та впливають на її рівень.

Привабливість інвестиційна інвестування об'єкта формується через вплив різноманітних чинників та ризиків внутрішніх і зовнішніх, які

відіграють роль суттєву в боротьбі конкурентній за ресурси інвестиційні для підприємства. Це означає, що на діяльність інвестиційну підприємства впливають як кількісні, так і якісні аспекти, такі як стан фінансовий, середовище ринкове та корпоративне управління. Поняття "привабливість інвестиційна" не обмежується лише окремими підприємствами, а також відноситься до регіонів окремих та в цілому країни [9]. Вплив факторів: інституціональних, економічних та соціальних проявляється на різних рівнях реалізації цього поняття, і, в кінцевому підсумку, економіки України розвиток має прямий вплив на ефективність підприємств. Важливо відзначити, що клімат інвестиційний країни впливає на привабливість інвестиційну підприємств окремих.

Клімат інвестиційний країни включає фактори різноманітні, такі як інституціональні, економічні і соціальні, які формують характер процесу інвестиційного на різних рівнях, таких як мікрорівень (підприємства), мезорівень (галузі та регіони) і макрорівень (рівень національний). Фактори формують і визначають привабливість інвестиційну країни (див. додаток Б).

Добрий інвестиційний клімат може включати в себе такі елементи, як економіка стабільна, ефективна система права, ринки прозорі, рівень корупції низький, дотримання прав власності, доступність ресурсів фінансових, кваліфікована сила робоча, потенціал науковий і технічний, інфраструктура та інші фактори, які роблять привабливою місцевість для інвестицій.

Зрозуміло, що кращий клімат інвестиційний сприяє притоку інвестицій іноземних та внутрішніх, що в свою чергу сприяє зростанню економічному та розвитку.

Привабливість підприємства для інвесторів визначається різними чинниками. Підприємствам слід бути здатними аналізувати зовнішні фактори та ризики, ідентифікувати головні причини їх виникнення для поліпшення інвестиційної привабливості. У той же час інвестори також керуються різними мотивами, включаючи політичні, економічні, виробничі,

конкурентні, маркетингові, екологічні та інші. Кожен інвестор відбирає для себе найважливіші аспекти та оцінює вибране підприємство відповідно до своїх цілей, на основі чого приймає рішення про доцільність вкладення інвестиційних ресурсів у дану справу.

Загалом, зовнішнє оточення підприємства охоплює усі взаємозалежні фактори, які впливають на його функціонування, результативність і конкурентоспроможність, і ці фактори розташовані за межами самого підприємства. Під час аналізу об'єкта інвестування інвестори досліджують як зовнішні, так і внутрішні фактори та ризики, які виникають в процесі фінансової діяльності підприємства. Серед основних внутрішніх ризиків можна виділити наступні: ризики, пов'язані з інвестиціями (портфельні, кредитні), ризики, пов'язані з бізнес-процесами (ліквідність, рентабельність) і інші (структурні, емісійні). Внутрішні ризики можуть бути керовані, відстежувані та оптимізовані.

Зовнішні фінансові ризики включають інфляційні, дефляційні, валютні, депозитні та податкові ризики. Підприємства не мають можливості впливати на виникнення та усунення цих зовнішніх ризиків. Ці ризики впливають на різні підприємства подібним чином. Але існують винятки, такі як великі підприємства та монополісти, які мають достатньо ресурсів для захисту своїх інтересів шляхом прийняття управлінських рішень.

Привабливість інвестиційна підприємства залежить від ряду факторів, які роблять його для інвесторів потенційним привабливим. Ось деякі з основних факторів [11]:

- 1) Фінансова стійкість. Інвестори зазвичай шукають підприємства зі стійким станом фінансовим. Це включає в себе здатність прибуток генерувати, ефективно управління капіталом обіговим та основним, а також низький рівень ризиків фінансових.

- 2) Стратегія розвитку. Якщо підприємство має чітку та перспективну розв'язку стратегію, це може зробити його більш привабливим для інвесторів.

Це включає в себе плани щодо ринків розширення, продуктів чи послуг вдосконалення, або введення технологій нових.

3) Менеджментський потенціал. Компетентний та досвідчений менеджмент може стати фактором ключовим. Інвестори команди шукають, які можуть управляти підприємством ефективно та реалізовувати цілі стратегічні.

4) Інновації та технології. Підприємства, які впроваджують активно інновації та володіють технологіями сучасними, можуть бути більш привабливими для інвесторів, оскільки це може гарантувати конкурентні переваги та на ринку стійкість.

5) Потенціал зростання ринкового. Інвестори зацікавлені у підприємствах, які діють на ринках із росту потенціалом. Розуміння та плани щодо потенціалу ринкового може бути важливим привабливості фактором.

6) Юридична та регуляторна стабільність. Наявність середовища стабільного правового та регуляторного може збільшити впевненість інвесторів у тому, про їх інтересів захист.

7) Екологічна та соціальна відповідальність. Зростаючий інтерес до розвитку сталого призводить до того, що інвестори все більше враховують питання відповідальності екологічної та соціальної підприємства.

Ці фактори взаємодіють і можуть змінюватися в залежності від галузі, регіону та конкретних умов ринку. Що ж стосується аграрної сфери, то у ній також існують фактори специфічні, які впливають на привабливість інвестиційну. Ось деякі з них:

1) Сприятливі кліматичні та географічні умови. Аграрна сфера часто залежить від кліматичних та географічних умов. Підприємства, які розташовані в регіонах з благоприятним кліматом для вирощування різних видів сільськогосподарської продукції, можуть бути привабливішими для інвесторів.

2) Земельні ресурси. Наявність якісних та доступних земель може бути фактором ключовим. Інвестори можуть оцінювати ґрунтів родючість, доступність ресурсів водних та потенціал загальний аграрний.

3) Технології та інновації в господарстві сільському. Використання технологій сучасних, таких як автоматизація, дрони, зрошення системи та інші інновації в секторі аграрному, може ефективність підвищити виробництва і зробити підприємство привабливим більш.

4) Логістика та транспортна інфраструктура. Якісна та доступна транспортна інфраструктура є важливою для швидкого та ефективного переміщення сільськогосподарської продукції. Це може включати в себе дороги, залізницю, порти та інші транспортні мережі.

5) Підтримка від держави. Доступність програм та підтримки від держави, таких як субсидії, кредити, податкові пільги чи розвитку програми господарства сільського, може впливати на привабливість інвестиційну.

6) Ринковий потенціал. Аналіз потенціалу ринкового для продукції сільськогосподарської є фактором важливим. Зрозуміння попиту, конкуренції та можливостей для експорту допомоги може визначити ринку привабливість.

7) Екологічна стійкість та відповідальність соціальна. Звертання уваги до екологічних питань та соціальної відповідальності може підвищити імідж підприємства та вплинути на сприйняття його продукції споживачами та інвесторами.

Ці фактори можуть варіюватися залежно від конкретного типу аграрної діяльності та регіональних особливостей.

Таким чином, для компаній важливо опанувати навички аналізу як зовнішніх, так і внутрішніх чинників та ризиків, розглядати основні причини їх виникнення з метою поліпшення своєї інвестиційної привабливості. Крім того, підприємства повинні розробити власні методи ризиків оцінки, механізми та стратегії управління ризиками, щоб запобігти можливим втратам та не погіршити свій стан фінансовий.

1.2. Методика оцінки інвестиційної привабливості підприємства

Інвестиційна привабливість – це сукупність фінансових і нефінансових показників, які визначають оцінку поточної ситуації, ринкових умов, потенційних ризиків і доходності об'єкта інвестування. Важливо розуміти, що цей термін включає не лише фінансові аспекти, але й модель, яка відображає якісні і кількісні характеристики підприємства та його позицію в галузі [18].

Існує багато факторів, які впливають на привабливість інвестиційну, і кожен галузь має свою специфіку, тому оцінка повинна враховувати ці особливості. У процесі визначення привабливості інвестицій слід аналізувати рентабельність проектів в різних ситуаціях.

Інвестиційна привабливість залежить не лише від фінансових показників, але й від регіональних, галузевих та країнних факторів. Під час оцінки підприємства звертається увага на ефективність та можливу прибутковість інвестицій у конкретний проект.

У сучасних умовах економіки більшість компаній потребують зовнішніх інвестицій, і конкуренція на ринку інвестицій висока. Важливо, щоб інвестори мали зрозумілу фінансову структуру підприємства, в яке вони вкладають кошти, для передбачення майбутніх прибутків.

Оцінка привабливості компанії часто включає аналіз таких фінансових показників, як коефіцієнт ліквідності (можливість швидкої реалізації компанії), показник майнового стану, фактор ділової активності, індекс фінансової залежності та коефіцієнт рентабельності.

Економісти визначають кілька ключових методів для правильної оцінки привабливості інвестиційної підприємства. Це означає, що кожен новий проект потребує індивідуального підходу та використання відповідної методології.

Метод дисконтування потоків грошових базується на уявленні, що ціна, яку інвестори готові заплатити, має визначатися аналітичним

прогнозом. Цей підхід дозволяє прогнозувати майбутні економічні умови. Грошові потоки аналізуються в момент дослідження, здійснюючи дисконтування за конкретною ставкою, яка на найкращий спосіб відображає існуючі ризики. Інвестор отримує об'єктивну вартість проекту, що дозволяє розрахувати його поточну інвестиційну привабливість. На підставі цих даних приймаються рішення про реалізацію проекту.

Цей метод часто використовується при виборі найбільш перспективної компанії з усієї групи. Проте його тимчасові обмеження слід враховувати, оскільки результати дослідження можуть бути актуальними лише на короткий термін через зміну зовнішніх факторів, таких як ринкові ціни та нові законодавчі акти.

Нормативно-правовий підхід характеризується використанням конкретного набору фінансових документів, що найбільше пов'язані із звітністю компанії за довгостроковий період. Цей метод широко застосовується в розвинених країнах, таких як Європа, Канада та США [20].

Метод зовнішнього та внутрішнього аналізу базується на зборі та аналізі ряду показників як всередині, так і за межами підприємства. Його перевагою є комплексний погляд на об'єкт інвестування, а недоліком – велика кількість припущень і, відповідно, обмежена точність оцінки.

У додатку В представлені оцінки методи привабливості інвестиційної міжнародної підприємства на основі аналізу фінансового, інвестицій в цінні папери та аспектів психологічних.

Порівнюючи переваги та недоліки різних підходів, важливо відзначити, що для оцінки привабливості інвестиційної підприємств українських найбільш практичними вважаються підходи, що базуються на аналізі фінансовому. Ці підходи володіють вищою точністю та конкретністю, оскільки використовують показники конкретні фінансові і не вимагають значних часу витрат. Ці методи визначаються як напрями інвестування та складові привабливості інвестиційної.

Багато дослідників вважають, що підхід, заснований на аналізі стану фінансового підприємства, є простим і зручним. За його використання проводиться комплексна оцінка стану поточного підприємства. Проте ця оцінка не враховує майбутніх розвитку перспектив та покращення діяльності результатів аналізу об'єкта. Інвестори цікавляться не лише результатами минулими або теперішніми підприємства, але й тими, які вони очікують в майбутньому [22].

Автори підходу комплексного оцінюють привабливість інвестиційну підприємства, враховуючи розвитку перспективи об'єкта інвестування з сторін різних. Головними факторами привабливості інвестиційної вважають стан фінансовий, наявне обладнання та рівень технологій застосовуваних [26]. Існує випадки, коли інвестори вкладають свої кошти в підприємства збиткові з технологіями та обладнанням застарілими, менеджмент яких може бути визначений ринку перспективністю, брендом компанії, її іміджем тощо. При оцінці привабливості інвестиційної також слід враховувати активи нематеріальні, оскільки вони можуть значно впливати на рівень загальний привабливості для інвесторів. Однак іноді важко встановити чітку взаємозалежність між показниками нефінансовими та результатами очікуваними їх впровадження, що може призвести до неточної оцінки привабливості інвестиційної підприємства.

Важливо відзначити, що законодавство українське передбачає підхід до оцінки привабливості інвестиційної підприємства, який використовує інтегральний показник, базований на показниках стану майнового підприємства, стійкості фінансової, активів ліквідності, прибутковості об'єкта інвестиційного та активності ділової. Цей підхід регламентований "Методикою інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій" [23].

Метод оцінки привабливості інвестиційної, який використовується відповідно до законодавства українського [23], не завжди відповідає інвесторів вимогам, які шукають інформацію об'єктивну та повну для рішень

прийняття щодо інвестицій. Тому для підвищення привабливості інвестиційної підприємств українських рекомендується керуватися такими напрямами стратегічними:

- оптимізація виробництва для ефективного витрат зменшення;
- реалізація активної маркетингової політики через різноманітні канали рекламні та розширення географії продукції продажу;
- розвиток стратегічних партнерств з країнами іншими;
- технологічна реструктуризація для оптимізації процесів виробничих;
- ефективне управління обігом грошовим та регулярна виручки інкасація;
- активне ризиками управління з постійною оцінкою втрат можливих та прийняттям рішень відповідних;
- підтримка співпраці між різних відділів працівниками для зміцнення персоналу єдності;
- розширення продукції асортименту з попиту урахуванням;
- вдосконалення управління систем бізнес-процесами, включаючи планування, облік та контроль показників ключових;
- можливостей максимізація для експорту через участь активну у тендерах та диверсифікацію на ринку продукції.

Зазначені напрямки стратегічні для підвищення міжнародної привабливості інвестиційної підприємств є реалізованими практично і можуть бути впроваджені успішно підприємствами українськими, при відведенні часу необхідного для їх реалізації.

Для досягнення цілей різних в Україні необхідно сприятливу створити інвестиційну міжнародну атмосферу. Ці цілі включають, але не обмежуються такими завданнями, як:

- забезпечення продукції конкурентоздатності та якості її поліпшення;
- проведення перетворень структурних у виробництві;
- створення необхідної бази сировинної для функціонування ефективного підприємств;

- вирішення проблем соціальних;
- залучення інвестицій необхідних для забезпечення діяльності ефективною підприємств і їхньої стійкості для подальшого виробництва росту та розвитку;
- відновлення основних активів виробничих;
- підвищення рівня технічного праці та виробництва і так далі.

Після аналізу підходів різних до оцінки привабливості інвестиційної підприємств, розроблених у практиці вітчизняній та світовій, було виявлено, що більшість з них ґрунтується на аналізі фінансовому або на інтегральній оцінці привабливості інвестиційної підприємства. Проте відсутній підхід узагальнений, який спростив би процес рішень прийняття для інвесторів.

В Україні широко використовується інтегральний метод оцінки привабливості інвестиційної підприємств. Інтегральний метод оцінки привабливості інвестиційної підприємства є підходом комплексним, який дозволяє зіставити різні аспекти привабливості інвестиційної та приймати рішення обґрунтовані щодо коштів вкладення. Цей метод враховує різноманітні фактори: економічні, фінансові, стратегічні та ризикові.

Основні етапи методу інтегрального оцінки привабливості інвестиційної включають:

- а) аналіз стану фінансового підприємства:
  - оцінку стійкості фінансової, ліквідності та прибутковості;
  - аналіз звітів фінансових, включаючи баланс, звіт про прибуток і звіт про коштів готовність;
- б) оцінку планування стратегічного:
  - аналіз цілей стратегічних та напрямків підприємства розвитку;
  - перевірку стратегії відповідності можливостям та загрозам на ринку;
- в) врахування факторів ринкових:
  - дослідження умов ринкових та конкуренції;
  - аналіз у сфері послуг чи продукції тенденцій, яку надає підприємство;
- г) оцінку ризиків:

- ризиків визначення, пов'язаних факторами із зовнішніми та внутрішніми;

- кількісну та якісну ризиків оцінку і їх вплив на інвестиції;

д) оцінку ефективності управлінської:

- аналіз управління систем та управління корпоративного;

- ефективності оцінку контролю внутрішнього та культури корпоративної;

е) порівняння із сектором та аналогічними підприємствами:

- порівняння показників фінансових та економічних зі схожими підприємствами в галузі;

ж) створення показника інтегрального:

- розробка або використання показника інтегрального, який об'єднує різні оцінки аспекти;

з) прийняття рішення:

- засноване на аналізі інтегральному рішення щодо привабливості інвестиційної підприємства.

Цей метод дозволяє інвесторам та управлінцям повну отримати картину привабливості інвестиційної підприємства, враховуючи фактори різноманітні, що можуть впливати на інвестицій успішність (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Складові, які враховуються при аналізі привабливості інвестиційної [13]

ліквідність; платоспроможність	потенціал формування ресурсів фінансових
стійкість фінансова	повнота використання ресурсів фінансових
прибутковість	рівень ризику фінансового
активність ділова	виробництва ефективність

Для розрахунку показника інтегрального в першу чергу потрібно провести розрахунок коефіцієнтів фінансових, розглядаючи кожен з них

окремо і нормуючи їх значення. Розрахунок виконується за формулою наступною: (1.1):

$$K_i = P_i / P_{i\_норм}, \quad (1.1)$$

де K_i – нормований показник одиничний стану фінансового підприємства;

P_i – значення фактичне показника одиничного;

$P_{i\_норм}$ – значення нормативне показника одиничного;

i – номер порядковий показника одиничного, коефіцієнта фінансового в оцінці блочній.

Формула використовується в ситуаціях, коли значення фактичні нормативні перевищують, щоб забезпечити стан стабільний фінансовий. Після цього, кроком наступним є обчислення показника загального, вагу враховуючи кожного показника окремого (1.2):

$$K_j = \sum P_i(a_i * n_i) \quad (1.2)$$

де a_i – одиничного вагомість коефіцієнта фінансового в оцінці блочній;

n – показників кількість у блоку межах, що окрему характеризує сторону стану фінансового підприємства;

j – номер блоку у проведенні стану фінансового оцінки підприємства.

Визначення ваги коефіцієнтів фінансових здійснити можна на основі аналізу спостережень статистичних, і одним з методів поширених визначення їх значущості є підхід експертний. Ми рекомендуємо використовувати варіації коефіцієнт показників фінансових підприємств українських для ваги визначення цих коефіцієнтів.

Отже, нами зроблено висновок, що рівень привабливості інвестиційної, що є чинником ключовим, що інвестиції повертає в країну чи підприємство конкретне, оцінювати можна шляхом методики використання розрахунку показника інтегрального. Цей підхід інвесторам дозволяє аналізувати детально аспекти всі діяльності та велику враховувати показників кількість.

Висновки до розділу 1

При написанні 1 розділу зроблено наступні висновки:

1. Термін "привабливість інвестиційна підприємства" вказує на те, наскільки привабливим є конкретне підприємство для інвесторів, які розглядають можливість вкладення своїх ресурсів фінансових в цю компанію. Це поняття враховує аспекти різноманітні, що впливають на рішення інвесторів про коштів вкладення у певне підприємство. Деякі з чинників основних, які визначають привабливість інвестиційну підприємства, включають: фінансову стійкість; потенціал росту; ринкову позицію; ефективне управління; правове середовище; фактор технологічний. Загальний рівень привабливості інвестиційної підприємства залежить від комбінації цих факторів та інших, і різні інвестори можуть приділяти різний коефіцієнт ваговий цим аспектам в залежності від своїх стратегій власних та цілей. Можливість керування привабливістю інвестиційною підприємства залежить від урахування всіх чинників потенційних, що впливають на його діяльність, зовнішні включаючи (з боку держави) і внутрішні (пов'язані напряму з підприємством самим) фактори та аспекти.

2. Економісти визначають кілька ключових методів для правильної оцінки привабливості інвестиційної підприємства. Це означає, що кожен новий проект потребує індивідуального підходу та використання відповідної методології. Основні методи: дисконтування потоків грошових; нормативно-правовий підхід; зовнішнього та внутрішнього аналізу; оцінки привабливості інвестиційної; інтегральний. Ці методики можуть використовуватися окремо або комбінуватися для отримання комплексної оцінки привабливості інвестиційної підприємства, а рівень привабливості інвестиційної, що є чинником ключовим, що інвестиції привертає в країну чи підприємство конкретне, оцінювати можна шляхом методики використання розрахунку показника інтегрального.

РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ АВ ТОВ «АГРОЦЕНТР К»

2.1. Загальна характеристика АВ ТОВ «Агроцентр К»

Аграрні підприємства — це підприємства, спеціалізовані у виробництві сільськогосподарської продукції. Цей сектор є ключовим у багатьох економіках світу, особливо в країнах, де розвинуте сільське господарство. Аналіз проведений у роботі базується на звітності фінансовій АВ ТОВ «Агроцентр К» - далі Підприємство. Воно спеціалізується на вирощуванні рослин і головна мета діяльності забезпечення с.-г. продукцією для харчової, текстильної та інших промислових галузей.

Багато с.-г. видів діяльності мають сезонний характер. Наприклад, посів та збір урожаю, вирощування тварин пов'язані із певними періодами року. Аграрні підприємства можуть займати великі території через потребу у земельних ресурсах для с.-г. діяльності.

Виробництво с с.-г. продукції вимагає значних капіталовкладень у землю, обладнання, науково-технічний прогрес, а також у витрати на вирощування та догляд за рослинами та тваринами. Аграрні підприємства часто залежать від природних умов, таких як клімат, ґрунти та доступ до води. Негативні природні явища, такі як посухи або повені, можуть мати великий вплив на їх діяльність.

Сучасні аграрні підприємства активно використовують сучасні технології для підвищення продуктивності, автоматизації процесів та управління виробництвом. Багато з них орієнтовані на ринок і взаємодіють з іншими ланками продовольчого ланцюга, включаючи постачальників, переробників та роздрібних торговців.

Аграрні підприємства відіграють важливу роль у забезпеченні продуктами харчування, створенні робочих місць та розвитку економік країн, особливо тих, де сільське господарство, яка є важливою галуззю.

Вся площа угідь Підприємства у 2022 р. скоротилась на 7,2% порівняно з 2018 р. та становила 6297,9га, з яких:

- 2485,9 га – ріллі площа;
- 3752,6га – площа посівна.

Розораності земель рівень визначається шляхом показника відношення ріллі площі до площі загальної с.-г. угідь. У 2022 р. розораності рівень земель також скоротився на 10,2% відносно 2018 р.

Склад та забезпеченість угіддями земельними Підприємства окреслена в таблиці 2.1.

Таблиця 2.1

Динаміка складу та забезпеченості земельними угіддями
АВ ТОВ «АГРОЦЕНТР К» [33]

Показник	2018	2019	2020	2021	2022	2022р. у % до 2018р.
Площа с.-г. угідь, га	6785,7	7238,1	8391,2	6359,5	6297,9	92,8
Площа ріллі, га	3000,0	3205,1	3524,4	2535,0	2485,9	82,9
Посівна площа, га	3785,7	4033,0	4866,8	3824,5	3752,6	99,1
Розораності земель рівень, %	42,1	44,2	42	39,8	37,8	89,8
Освоєння земель ступінь для с.-г. виробництва, %	53,4	55,7	58,0	60,1	57,8	108,2
Приходиться на 1 робітника, га:						
- с/г угідь	12,9	14,3	17,4	14,4	14,2	110,1
- ріллі	5,7	6,3	7,3	5,7	4,6	80,7

Освоєння земель ступінь для с.-г. виробництва зріс з 2018 по 2022 рр. на 8,2.

У 2022 рр. приходиться на одного робітника 14,4 га с/г угідь, що визначається ділення шляхом площі загальної с/г угідь на робітників кількість. Приріст с/г угідь на робітника одного у 2022 році становив 8,2%.

Проте ріллі площа на робітника одного у 2022 році, навпаки, скоротилась на 1,1 га, що на 19,3% менше, ніж у 2018 році.

Склад і структура продукції товарної Підприємства наведені у таблиці 2.2.

Таблиця 2.2

Склад і структура продукції товарної АВ ТОВ «АГРОЦЕНТР К» [33]

Вид продукції	2018 р.		2019 р.		2020 р.		2021 р.		2022 р.	
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%
Пшениця	45672	7,88	47281	15,1	68181	21,2	49980	30	66772	36,2
Кукурудза	9578,8	1,65	13009	4,18	9885,5	3,09	544,7	0,3	677,9	0,37
Ячмінь	17463	3,01	18107	5,82	15783	4,93	29874	18	30618	16,6
Соняшник	42718	7,37	47351	15,2	52810	16,4	55404	33	56839	30,8
Ріпак озимий	27489	4,74	30539	9,81	13120	4,1	28073	17	29465	15,98
Інша продукція рослинництва	3748,1	0,65	4140	1,33	-	-	-	-	-	-
Всього по рослинництву	155748	26,8	160911	51,7	160291	50	164225	100	184372	100
Свині	135674	23,41	137509	44,19	158177	49,39	-	-	-	-
Вівці	1546,8	0,27	1961,6	0,63	1782,2	0,56	-	-	-	-
Птиці	3728,9	0,64	5354,5	1,72	-	-	-	-	-	-
Яйця птиці	1342,7	0,23	1618,3	0,52	-	-	-	-	-	-
Всього по тваринництву	134729	23,25	150290	48,29	159959	49,95	-	-	-	-
Всього	579442	100	311201	100	320251	100	164225	100	184372	100

Виходячи з табл. 2.2, побудуємо ряд ранжований ваги питомої окремих продукції видів Підприємства (табл. 2.3).

Таблиця 2.3

Ряд ранжований ваги питомої окремих продукції видів, %

Рік	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2018	43,77	16,02	16,54	8,69	4,33	3,77	1,03	1,00	0,57	0,44
2019	44,19	15,22	15,19	9,81	5,82	4,18	1,72	1,33	0,63	0,52
2020	49,39	21,29	16,49	4,93	4,1	3,09	0,56	-	-	-
2021	33,74	30,43	18,19	17,09	0,33	-	-	-	-	-
2022	30,14	17,59	33,14	33,14	0,26	-	-	-	-	-

Розрахунки спеціалізації рівня, які склали ряд ранжований, здійснювались на основі формули 2.1:

$$K = 100 : (\sum PVi (2i - 1)) \quad (2.1)$$

де PVi - питома вага i -го виду продукції товарної в загальному її об'єму;

i – порядковий номер видів окремих продукції по їх вазі питомій в ряді ранжированому.

Таким чином, спеціалізації рівень Підприємства у 2018 р. становив 0,22, у 2019 р. – 0,29, у 2020 р. – 0,32, у 2021 р. – 0,3, у 2022 р. – 0,23. Виходячи з розрахунків, найвищим спеціалізації рівень підприємства був у 2020 р., а найнижчим – у 2018 р.

Динаміка засобів основних і оборотних та використання їх ефективність Підприємства наведено у таблиці 2.4.

Таблиця 2.4

Засоби основні і оборотні АВ ТОВ «АГРОЦЕНТР К» [33]

Показник	2018	2019	2020	2021	2022	Відношення 2022 р. до 2018 р.,%
Вартість середньорічна фондів основних, тис. грн.	152467,7	163119,5	182478	196637	195372	120,55%
Вартість середньорічна фондів оборотних, тис. грн.	99563,8	106797,5	94755,50	111291,5	110564	104,21%
Фондозабезпеченість в розрахунку на 100 га с.-г. угідь, тис. грн.	3857,93	4044,62	3749,29	5142,18	50183	127,14%
Фондоозброєність праці в розрахунку на 1 працівника середньорічного, тис. грн.	465,87	533,43	576,37	698,25	748,45	130,90%
Фондовіддача в розрахунку на 100 грн. фондів основних, грн.	1,45	1,91	1,76	0,84	0,67	43,78%
Вартість фондів оборотних в розрахунку на 100 га с.-г. угідь, тис. грн.	2284,8	2648,09	1946,90	2910,34	2758,4	109,90%

Середньорічна вартість фондів основних визначається як середнє арифметичне вартості значення засобів основних на початку та кінці року. У 2022 році спостерігався зріст вартості середньорічної фондів основних на 20,55% у порівнянні з 2018 роком.

Фондозабезпеченість обчислюється шляхом поділу вартості середньорічної фондів основних на площу загальну, відведену для виробництва с.-г., та вказує, скільки фондів основних припадає на 100 га угідь. У 2022 р. спостерігався фондозабезпеченості приріст на 27,14% у порівнянні з 2018 р.

Фондоозброєність праці визначає, скільки фондів основних припадає на працівника одного і обчислюється як відношення вартості середньорічної фондів основних до робітників кількості. У 2022 р. фондоозброєність становила 698,5 тис. грн, що на 30,9% показник перевищує 2018 р.

Фондовіддача вказує, скільки підприємства продукції припадає на 100 грн фондів основних і розраховується як відношення доходу річного до вартості середньорічної фондів основних. У 2022 р. знизилась фондовіддача на 56,22%, що свідчить про погіршення ефективності використання праці засобів на підприємстві.

Фондомісткість відображає обсяг фондів основних, який припадає на 100 грн продукції валової підприємства і розраховується як відношення вартості середньорічної фондів основних до вартості продукції валової. Зростання показника цього на 128,43% у 2022 р. свідчить про підвищення ефективності використання фондів основних на підприємстві.

Трудові ресурси охоплюють усіх людей працездатних, які можуть участь брати у товарів виробництві чи послуг наданні. Трудові ресурси включають не лише працю фізичну, а й навички інтелектуальні, технічні та кваліфікаційні, які працівники можуть вносити у процеси виробничі. У широкому контексті ресурси трудові також можуть різноманітні враховувати аспекти, такі як освіта, тренінг, досвід роботи та інші фактори, що впливають на праці продуктивність.

У загальному визначенні ресурси трудові є важливим елементом потенціалу виробничого економіки і визначають її здатність продукцію генерувати та розвиватися. Організації та економіки взагалі залежать від використання ефективних ресурсів трудових для досягнення своїх цілей і завдань.

Динаміку ресурсів трудових та використання їх ефективність Підприємства наведено у таблиці 2.5.

Таблиця 2.5

Динаміка трудових ресурсів та ефективність їх використання [33]

Показник	2018	2019	2020	2021	2022	Відношення 2021 р. до 2018 р., %
Продукція валова в цінах порівняних 2000р., тис. грн. - всього:	276884	311201	320251	164225	156478	52,77
в т.ч. в рослинництві	153267	160911	160291	164225	156478	102,06
в тваринництві	145637	150290	159959	0	0	0
Працівників кількість середньорічна, чол. – всього:	475	506	481	441	439	87,15
в т.ч. в рослинництві	315	323	311	289	278	89,47
в тваринництві	160	183	170	152	146	83
Праці продуктивність річна, тис. грн. всього:	572,73	615,02	665,80	372,39	362,9	60,55
в т.ч. в рослинництві	372,73	498,18	515,41	468,25	458,4	114,07
в тваринництві	200	821,26	940,94	0	0	0

На підприємстві протягом усього періоду дослідження відзначається зменшення поступове кількості середньорічної працівників, і з 2022 р. по 2018 р. це зменшення склало 12,85%. Показник праці продуктивності визначає, скільки вартісної продукції валової припадає на робітника одного і розраховується як відношення вартості загальної продукції валової до кількості середньорічної працівників.

У 2022 р. показник загальний праці продуктивності на Підприємстві знизився на 39,45% порівняно з 2018 р. Низька праці продуктивність

призвела до скорочення кількості середньорічної робітників та виробництва обсягів продукції походження тваринного внаслідок припинення її виробництва у 2021 році. Показники основні діяльності виробничо-господарської Підприємства наведено у таблиці 2.6.

Таблиця 2.6

Основні показники виробничо-господарської діяльності
АВ ТОВ «АГРОЦЕНТР К» [33]

Показник	2018	2019	2020	2021	2022	2022 р. у % до 2018 р.
Приходиться на 100 га с/г угідь, тис.грн.						
фондів основних	3958,75	4044,62	3749,29	5142,18	5083,58	127,14
праці затрат прямих	1165,91	1338,81	1081,45	1509,42	1483,9	112,74
Вироблено продукції валової в цінах співставних, тис.грн в розрахунку на:						
100 га с/г угідь	6574,1	7716,36	6580,05	4294,59	4164,09	55,66
1 грн. фондів основних	1,54	1,91	1,76	0,84	0,79	43,78
1 робітника середньорічного	546,7	615,02	665,8	372,39	362,8	60,55
Урожайність						
- зернових і зернобобових	79850,9	82539,1	93850,1	80581,1	7948,53	97,63
- соняшника	44657,8	47351,3	52810,8	55404	47831,7	117,01
Рентабельності рівень, %	3,67	5,94	4,49	3,16	2,76	53,16

Вартість фондів основних на 100 га с/г угідь розраховується шляхом ділення вартості середньорічної фондів основних на сотень кількість с/г угідь та показує, скільки фондів основних у вираженні вартісному припадає на 100 га с/г угідь.

Розрахунки показали, що у 2022 р. відбувся приріст вартості фондів основних на 100 га с/г угідь на 27,14%, що свідчить про зростання використання ефективності фондів основних на підприємстві. Також обсяг затрат зріс прямих праці матеріальних на 12,74%, що відбулось внаслідок скорочення складу особового чисельності персоналу робочого на підприємстві.

Продукції виробництво на 100 га с/г угідь розраховується шляхом ділення випуску валової продукції на кількість площі сотень с/г угідь. У 2022р. скоротилось на 44,44%, що відбулось внаслідок використання ефективності підприємством засобів основних. Так, зернових та бобових культур урожайність у 2022 р. скоротилась на 2,27%, проте соняшника урожайність, навпаки, зросла на 17,01%.

Також знизився обсяг продукції виробленої валової в розрахунку на 1 робітника на 39,45%, що відбулось внаслідок скорочення обсягів тваринної продукції виробництва у 2021 р.

Обсяг продукції валової на 1 грн фондів основних у 2022 р. скоротився на 56,22%, що свідчить про зниження ефективності фондів основних використання на підприємстві, внаслідок чого рівень знизився підприємства рентабельності на 46,84%.

Отже, виробничо-господарська діяльність с.-г. підприємства - це комплекс дій та операцій, спрямованих на розвиток та управління с.-г. сферою з метою отримання продукції, що включає рослинництво, тваринництво та інші аграрні види діяльності. Основна мета с.-г. підприємства полягає в вирощуванні с.-г. продукції для задоволення потреб населення та ринків.

Виробничо-господарська діяльність с.-г. підприємства включає в себе такі етапи: планування та організація робіт; вирощування с.-г. продукції; використання ресурсів ефективно; збір та обробка врожаю; маркетинг та збут; управління фінансами.

Виробничо-господарська діяльність с.-г. підприємства визначається сучасними технологіями, екологічними стандартами, ефективністю ресурсів використання та на ринку конкурентоспроможністю.

В цілому, виробничо-господарська діяльність с.-г. підприємства є комплексним процесом, який враховує економічні, соціальні та екологічні аспекти, спрямований на забезпечення стійкого та ефективного виробництва с.-г. продукції.

2.2. Аналіз фінансового стану АВ ТОВ «Агроцентр К»

Фінансовий стан підприємства - це сукупність характеристик фінансових, що відображають положення фінансове та використання ресурсів організації на певний момент часу. Він надає інформацію про те, наскільки компанія ефективно використовує ресурси свої для досягнення цілей своїх і як вона фінансово здатна з викликами та ризиками впоратися.

Деякі ключові аспекти стану фінансового підприємства включають:

- 1) Баланс. Відображає активи (всі володіння та зобов'язання) підприємства на певний часу момент;
- 2) Звіт про прибуток і збиток (прибутковий звіт). Показує доходи, витрати і прибуток або збиток підприємства протягом періоду певного.
- 3) Грошові потоки. Відображає рухи грошові від підприємства діяльності операційної, інвестиційної та фінансової;
- 4) Коефіцієнти ліквідності та рентабельності. Вимірюють здатність розраховуватися зі своїми зобов'язаннями та видачі прибутку;
- 5) Капітал та борг. Показує фінансування джерела підприємства.

Здатність аналізувати стан фінансовий допомагає управлінню приймати рішення стратегічні, ризики оцінювати та плани розвивати для забезпечення розвитку фінансового стійкого. Стан фінансовий є елементом ключовим менеджменту фінансового підприємства.

Активи підприємства - це всі його ресурси, матеріальні та нематеріальні, які володіє та контролює для досягнення цілей своїх і діяльності забезпечення. Активи можуть бути об'єктами фізичними, такими як будівлі, обладнання і запаси, або безпосередньо пов'язаними із забезпеченням доходів майбутніх, наприклад, патентами, торговими марками та іншими інтелектуальними власностями.

Активи є одним із елементів ключових балансу і грають роль важливу у визначенні його стану фінансового і здатності до прибутку виробництва.

На рис. 2.1 наведена інформація, щодо активів Підприємства.

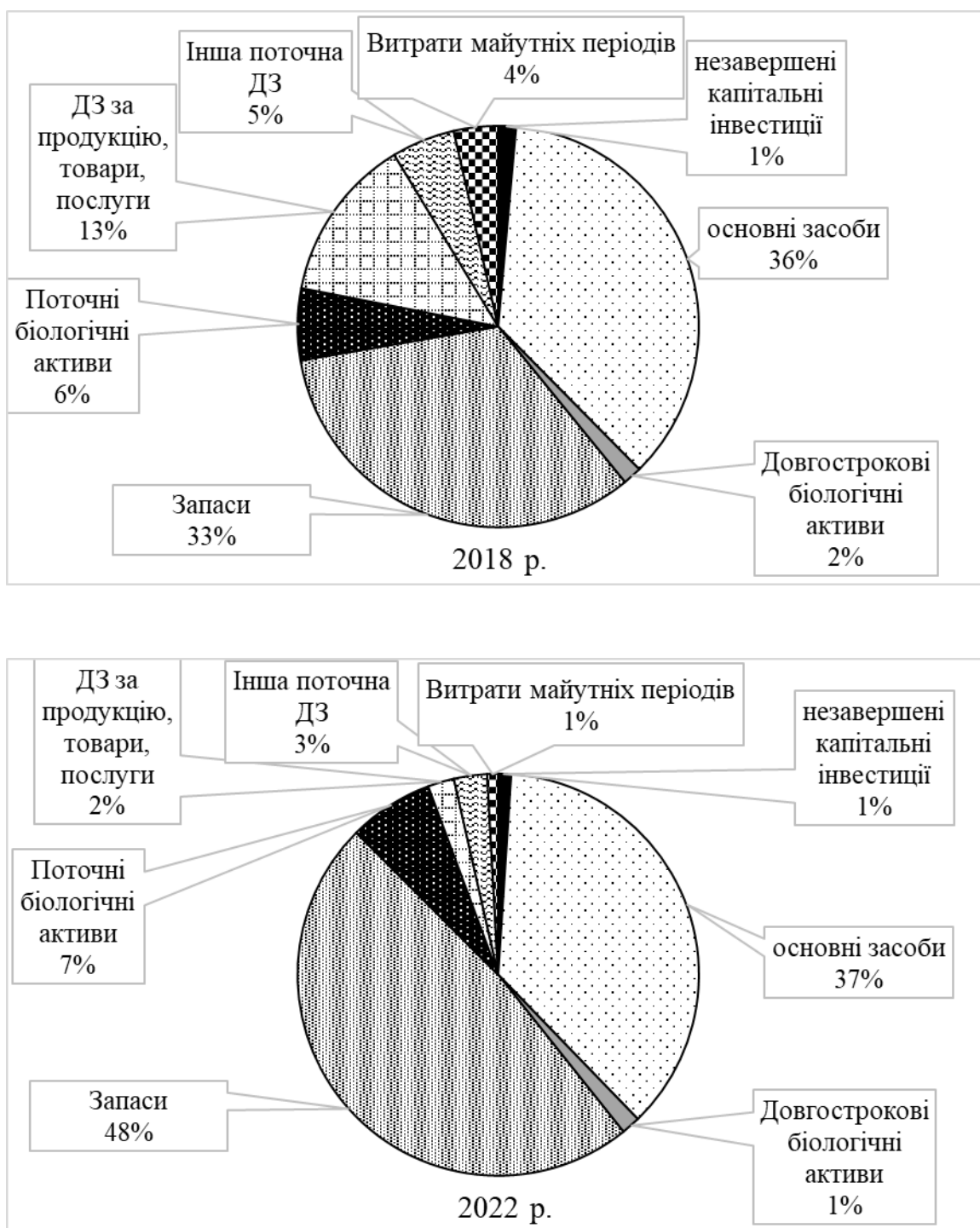

Рис. 2.1. Структурний аналіз активів АВ ТОВ «АГРОЦЕНТР К» в 2018р. та в 2022 р. [33]

На рис. 2.1 видно, що у 2022 р. активи необоротні зменшились на 1521 тис. грн або 4,98%, тоді як активи оборотні підприємства зросли на 2729 тис. грн або 7,79%. Цей результат збільшенням обумовлений готової продукції

обсягів на 2295 тис. грн або 328,8% і зростанням заборгованості дебіторської за розрахунками з бюджетом, приріст якої за два роки склав аж 414,29%.

Протягом усього досліджуваного періоду внесок найбільший у активів структуру складали активи необоротні, проте їх зменшилась частка з 87,17% у 2018 році до 76,84% у 2022 році. Засоби основні мали частку найвищу серед активів необоротних протягом 2018-2022 рр., у той час як активи нематеріальні склали частку найменшу.

Структурний аналіз пасивів за 2018-2022 рр. наведено на рис. 2.2.

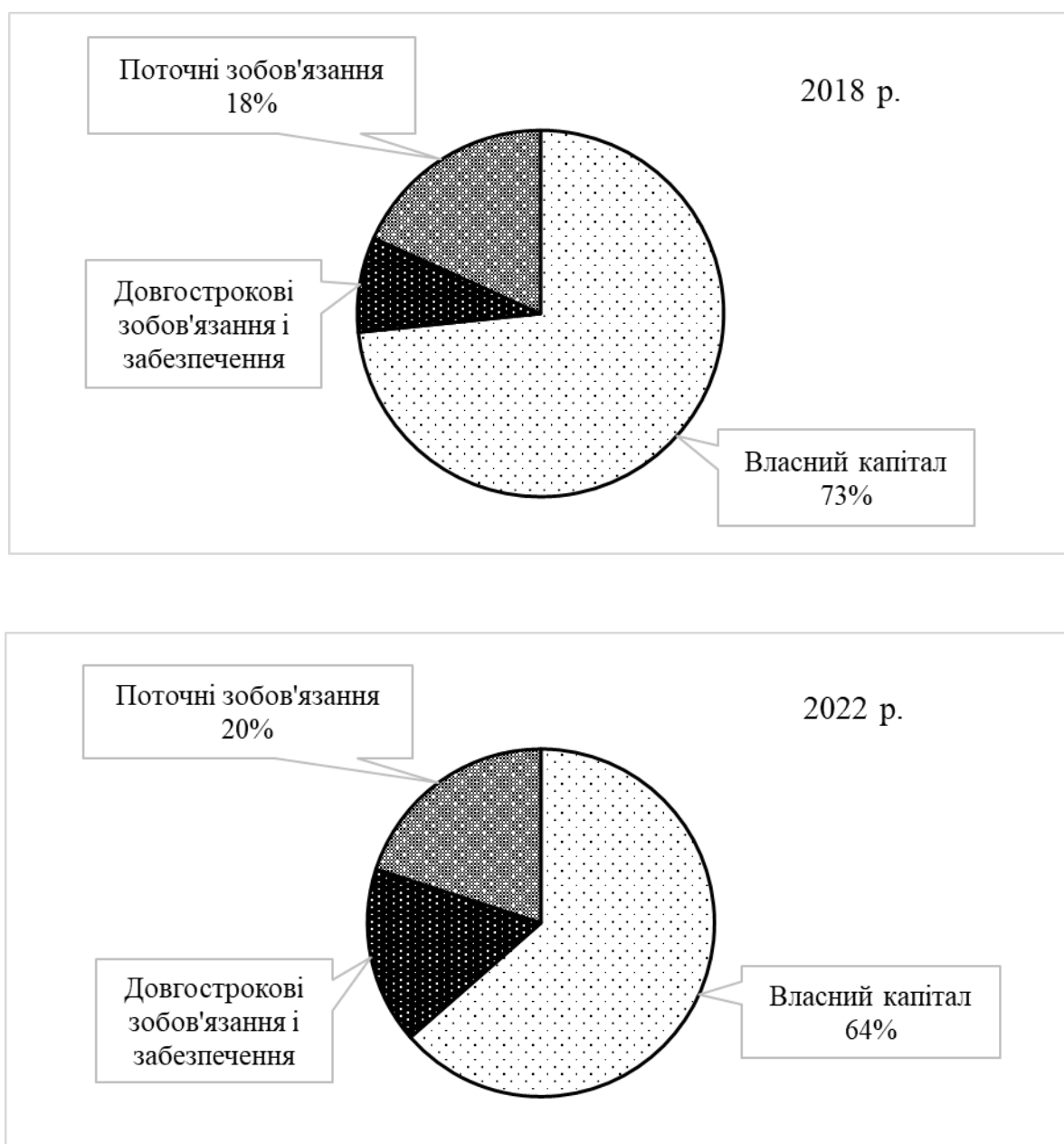

Рис. 2.2. Структурний аналіз пасивів в 2018 р. та 2022 р. [33]

На основі даних, представлених на рис. 2.2, можна зробити висновок, що протягом усього періоду досліджуваного капітал власний підприємства займав частку найбільшу у пасивів структурі, становлячи 63,56% у 2022 р., до 73,37% в 2018 р. Зменшення цієї частки структурної відбулося переважно через частки зниження капіталу додаткового з 45,09% у 2018 р. до 43,73% у 2022 р.

Друге місце в пасивів структурі займали зобов'язання поточні та забезпечення, які у 2018 р. становили 18,22% усіх пасивів підприємства, у 2019 р. – 21,26%, у 2020 р. – 24,65%, у 2021 р. – 35,98%, а у 2022 р. – 35,98%. Це свідчить про явище негативне, оскільки частка структурна цих зобов'язань зростала щороку, вказуючи на залежність підприємства від коштів залучених.

На останньому місці в пасивів структурі підприємства опинились зобов'язання довгострокові, які у 2022 р. склали 16,45% від загальної пасивів вартості. За період 2018-2022 рр. структурна частка зобов'язань довгострокових виявляє тенденцію до зростання.

Аналіз Звіту про результати фінансові Підприємства зображено на рис. 2.3.

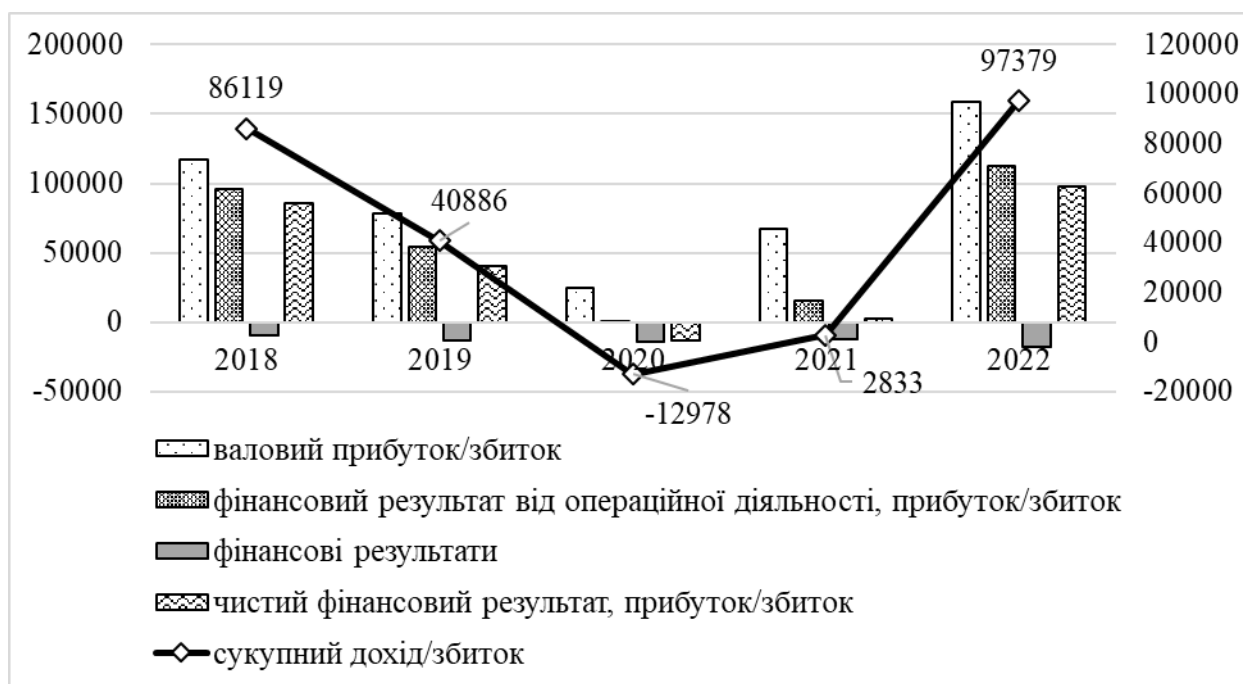

Рис. 2.3. Фінансові результати діяльності АВ ТОВ «АГРОЦЕНТР К»

Аналіз результатів фінансових показав, що дохід чистий від продукції реалізації у 2020 році зменшився на 326156 тис. грн, що відбулось скорочення внаслідок продукції обсягів виробництва.

Також спостерігається обсягу зростання витрат підприємства у 2022 р. порівняно з 2018 роком., внаслідок чого знизився прибутковості рівень та підприємство збитки понесло у розмірі 12978 тис. грн., дохід чистий від продукції реалізації у 2022 р. знизився на 20804 тис. грн, або на 17,55%, що відбулось через скорочення обсягів продукції реалізованої та собівартості зниження, яка у 2022 році. становила 79422 тис. грн, що на 15679, або на 16,49% менше, ніж у 2018 р. Прибуток валовий підприємства за два роки знизився на 5135 тис. грн, або на 21,86%.

Прибуток від діяльності операційної протягом усього періоду досліджуваного знижувався. З 2022 р., в порівнянні з 2018 р. прибуток знизився на 782 тис. грн, або на 23,38%. Такий маємо результат внаслідок видатків підвищення підприємства, а саме – витрат збільшення адміністративних на 1806 тис. грн, або на 25,9%. Також вплив негативний на прибуток від діяльності операційної зменшення здійснило інших доходів операційних, які за період дослідження зменшились на 4968 тис. грн, або на 55,33%.

Результат фінансовий до оподаткування знизився у 2022 р. на 1131 тис. грн, або на 33,95% не приглядаючись на те, що порівняно з 2019 р. інші доходи та інші доходи фінансові мали приріст у 100%.

Витрати з податку на прибуток скоротились у 2022 р. на 720 тис. грн, або на 56,43%. Проте, не позираючи на скорочення витрат з податку на прибуток, чистий результат фінансовий підприємства за період знизився на 411 тис. грн, або на 20%.

Прибуток чистий підприємства є результатом взаємодії факторів різноманітних. Величина прибутку чистого може залежати від різних економічних, фінансових та управлінських чинників. Деякі з найзначущих факторів впливу на прибуток чистий включають:

1) Витрати на виробництво та операції. Збільшення витрат на виробництво, сировину, працю та інші операційні витрати може зменшити чистий прибуток.

2) Політика цінова. Зміни в стратегії ціноутворення можуть впливати на обсяги продажів та, відповідно, на прибуток чистий.

3) Обсяг продажів. Збільшення продажів обсягів може призвести до прибутку збільшення, особливо якщо залишаються витрати стабільними або зменшуються.

4) Оподаткування. Зміни в законодавстві податковому або рівень оподаткування можуть впливати на прибуток чистий.

5) Витрати фінансові. Величина процентів за позиками та інші витрати фінансові можуть впливати на прибуток чистий.

6) Коливання валютні. Якщо підприємство здійснює торгівлю міжнародну, зміни в курсах обмінних можуть впливати на прибутковість к через зміни в цінах на експорт та імпорт.

7) Інфляція. Зміни в інфляції рівні можуть впливати на сировини вартість, праці та інших ресурсів, що впливає на підприємства прибутковість.

8) Рішення управлінське. Керівництва рішення щодо стратегії, інвестицій, розробки продуктів нових та виробництва ефективності також можуть визначати рівень прибутку чистого.

9) На ринку конкуренція. Зміни в умовах конкуренції впливати можуть на ціни, продажів обсяги та прибуток чистий підприємства.

10) Умови економічні. Загальний клімат економічний, такий як рівень активності споживчої, безробіття та інші фактори, може впливати на прибуток чистий.

Зміна будь-якого з цих факторів може мати вплив суттєвий на результат підприємства фінансовий. Управління успішне цими факторами може сприяти максимізації прибутку чистого та стійкості фінансової підприємства.

2.3. Аналіз інвестиційної привабливості АВ ТОВ «Агроцентр К»

Для визначення інвестиційної привабливості аграрного підприємства на основі рейтингової та аналітичної оцінки необхідно використовувати комплексний підхід з урахуванням певної сукупності показників. При розробці та організації рейтингових обмежень ми провели аналіз груп показників, які комплексно характеризують інвестиційну привабливість з урахуванням специфіки галузі.

На першому етапі оцінки привабливості інвестиційної ми проведемо аналіз стану фінансового, використовуючи п'ять груп коефіцієнтів: стан майновий, стійкість фінансову, ліквідність підприємства, прибутковість підприємства та активність ділову.

Аналіз коефіцієнтів стану майнового Підприємства наведено у таблиці 2.7.

Таблиця 2.7

Динаміка коефіцієнтів стану майнового АВ ТОВ «АГРОЦЕНТР К» [33]

Показник	Значення					Абсолютний приріст показників
	2018	2019	2020	2021	2022	2022-2018
Човф	0,268	0,643	0,942	0,621	0,669	0,401
Чоз	0,446	0,821	0,173	0,723	0,771	0,325
Кзн	0,568	0,943	0,743	0,712	0,760	0,192
Кон	0,201	0,174	0,482	0,642	0,690	0,489
Чдф	0,191	0,184	0,842	0,713	0,761	0,570
Чва	0,478	0,853	0,845	0,174	0,222	-0,257
Кмоб	0,267	0,642	0,731	0,396	0,444	0,177

Динаміку показників майнового стану Підприємства наведено на рис.

2.4.

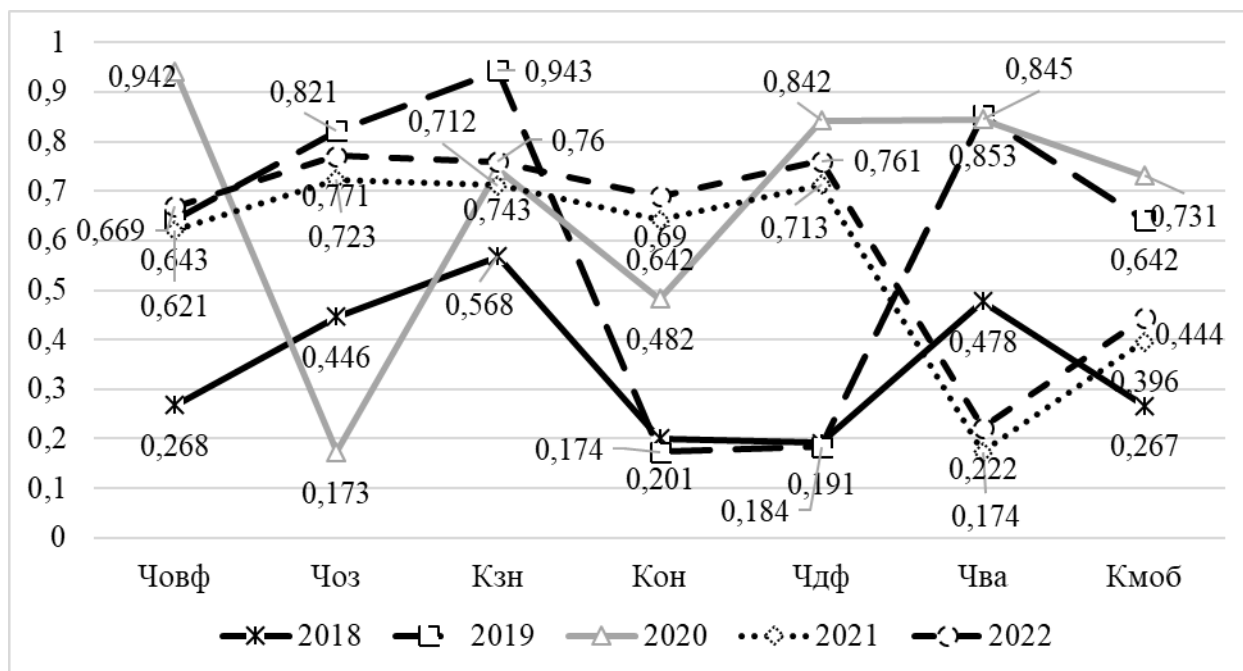

Рис. 2.4. Динаміка показників майнового стану
 АВ ТОВ «АГРОЦЕНТР К» 2018-2022 рр. [33]

Виробництво продукції валової в розрахунку на 1 робітника середньорічного у 2022 р. становило 372,39 тис. грн, а в 2019 – 615,02 тис. грн, що означає продуктивності зниження праці на підприємстві на 39,45%.

Виробництво продукції валової в розрахунку на 1 грн фондів основних у 2021 р. становило 4294,59 тис. грн, а в 2019 – 7716,36 тис. грн, що говорить про зниження на підприємстві фондівіддачі.

Стійкість фінансова підприємства визначається показниками різними, які вказують на його утримувати здатність показники стабільні фінансові та вирішувати труднощі фінансові.

Ці показники допомагають інвесторам, кредиторам та управлінню аналізувати здоров'я фінансове підприємства та його здатність до розвитку стійкого. Перед використанням будь-яких показників важливо враховувати особливості галузі конкретної та контексту, в якому підприємство функціонує.

Показники стійкості фінансової Підприємства зображено у таблиці 2.8.

Таблиця 2.8

Показники стійкості фінансової АВ ТОВ «АГРОЦЕНТР К» [33]

Показник	Значення			Абсолютний приріст показників		
	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2021-2020	2022-2021	2022-2020
Рк	1,783	0,843	0,932	-0,94	0,089	-0,851
Кзвк	1,943	0,012	1,932	-1,931	1,92	-0,011
Мрк	0,473	1,059	1,032	0,586	-0,027	0,559
Мвок	0,372	0,764	1,843	0,392	1,079	1,471
Кзап	0,573	0,743	0,743	0,17	0	0,17
Квз	0,382	0,631	0,843	0,249	0,212	0,461
Кавт	1,984	1,094	1,934	-0,89	0,84	-0,05
Кфз	1,583	1,743	1,843	0,16	0,1	0,26
Км	1,953	0,934	1,943	-1,019	1,009	-0,01
Кпк	0,843	1,743	1,832	0,9	0,089	0,989
Кфс	0,372	1,382	1,843	1,01	0,461	1,471
Фл	1,943	1,984	1,398	0,041	-0,586	-0,545
Кф.с.	0,184	0,392	0,932	0,208	0,54	0,748

Схематично зобразити показники стійкості фінансової Підприємства можна наступним чином (рис. 2.5).

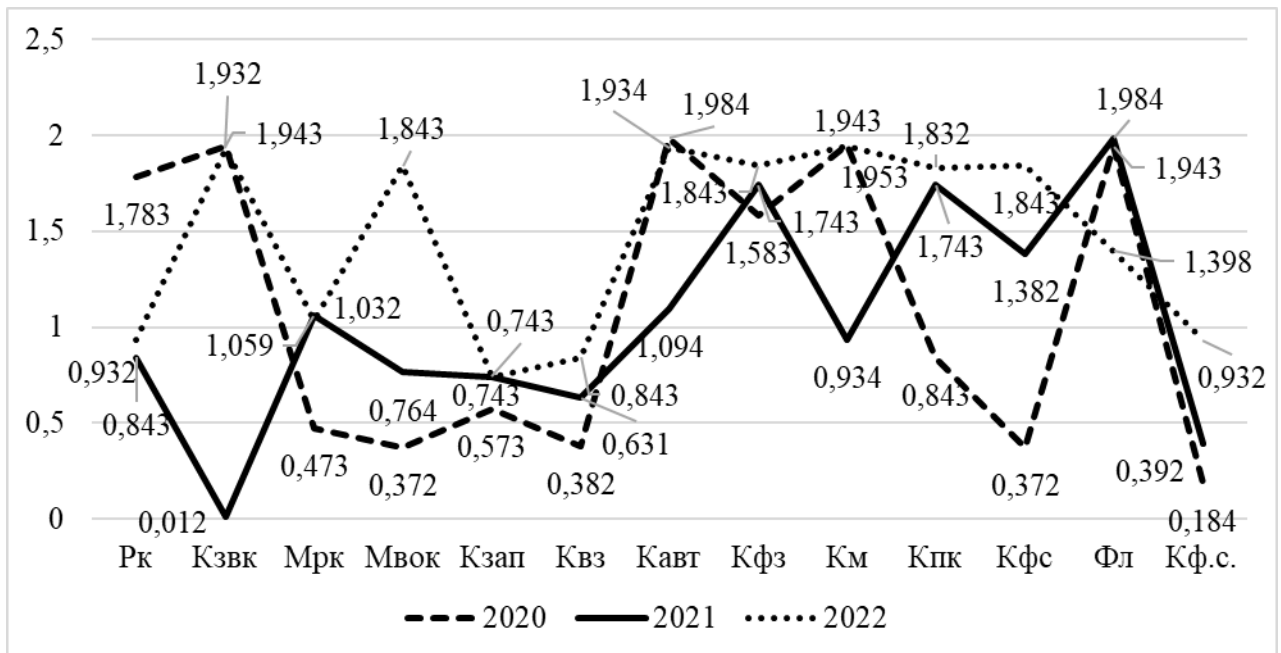

Рис. 2.5. Показники стійкості фінансової АВ ТОВ «АГРОЦЕНТР К» за 2020-2022 рр. [33]

Наступним кроком буде розрахунок показників активності ділової. Показники активності ділової вказують на ефективність ресурсів використання та активності рівень підприємства в сферах різних його діяльності.

Ці показники важливі для аналізу того, наскільки ефективно підприємство використовує ресурси свої та як обертаються швидко його активи. Аналіз активності ділової допомагає управлінню процесу вдосконалювати та оптимізувати ресурсів використання.

Показники активності ділової Підприємства наведено у таблиці 2.9.

Таблиця 2,9

Показники ділової активності АВ ТОВ «АГРОЦЕНТР К» [33]

Показник	Значення			Абсолютний приріст показників		
	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2021-2020	2022-2021	2022-2020
Кт	0,624	0,784	0,846	0,16	0,062	0,222
Фов	0,743	0,912	0,973	0,169	0,061	0,23
Ко	0,631	0,823	0,643	0,192	-0,18	0,012
Чо	23,85	15,820	17,83	-8,03	2,01	-6,02
Коз	0,743	0,981	0,912	0,238	-0,069	0,169
Чз	13,95	15,84	18,93	1,89	3,09	4,98
Кдз	1,943	1,832	1,939	-0,111	0,107	-0,004
Чдз	17,84	19,63	20,84	1,79	1,21	3
Кгп	0,752	0,632	0,723	-0,12	0,091	-0,029
Чкз	12,85	11,84	15,92	-1,01	4,08	3,07
Чод	15,86	13,38	14,88	-2,48	1,5	-0,98
Чфц	18,64	19,63	20,62	0,99	0,99	1,98
Квк	0,741	0,732	0,943	-0,009	0,211	0,202

Схематично зобразити показники активності ділової Підприємства можна зобразити наступним чином (рис. 2.6).

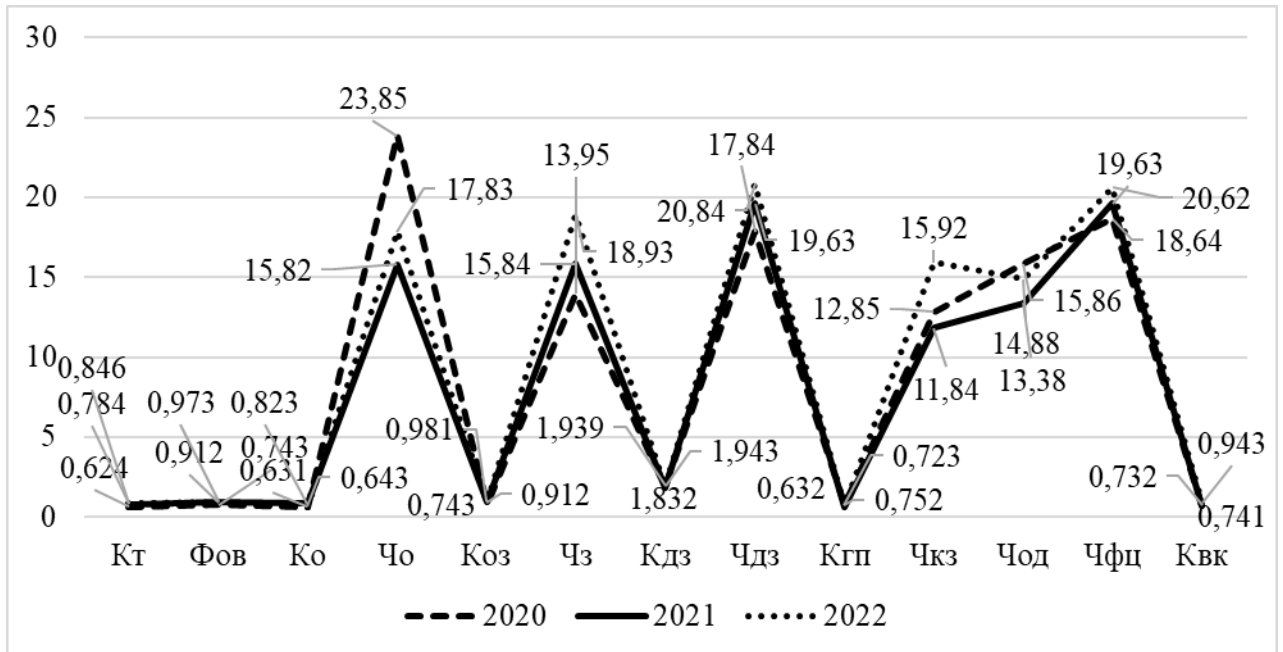

Рис. 2.6. Показники ділової активності АВ ТОВ «АГРОЦЕНТР К» за 2020-2022 рр. [33]

Наступним кроком при визначенні рівня привабливості інвестиційної підприємства буде розрахунок рентабельності показників підприємства

Показники рентабельності Підприємства зображено у таблиці 2.10.

Таблиця 2.10

Показники рентабельності АВ ТОВ «АГРОЦЕНТР К» [33]

Показник	Значення			Абсолютний приріст показників		
	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2021-2020	2022-2021	2022-2020
Рзв	0,134	0,327	1,819	0,193	1,492	1,685
Ра	0,548	1,732	0,831	1,184	-0,901	0,283
Рвк	0,473	0,572	1,472	0,099	0,9	0,999
Рвф	1,274	0,913	0,238	-0,361	-0,675	-1,036
Рпр	0,723	1,842	0,148	1,119	-1,694	-0,575
Рп.од	0,819	0,184	1,752	-0,635	1,568	0,933
Рчп	0,914	0,137	0,528	-0,777	0,391	-0,386
Кр	0,472	1,953	0,823	1,481	-1,13	0,351
Кс.е.з	0,237	0,874	1,812	0,637	0,938	1,575
К%/п	1,537	0,237	0,392	-1,3	0,155	-1,145
Тк	1,921	1,743	1,753	-0,178	0,01	-0,168
Твк	1,643	1,854	1,734	0,211	-0,12	0,091

Схематично зобразити рентабельності показники Підприємства можна наступним чином (рис. 2.7).

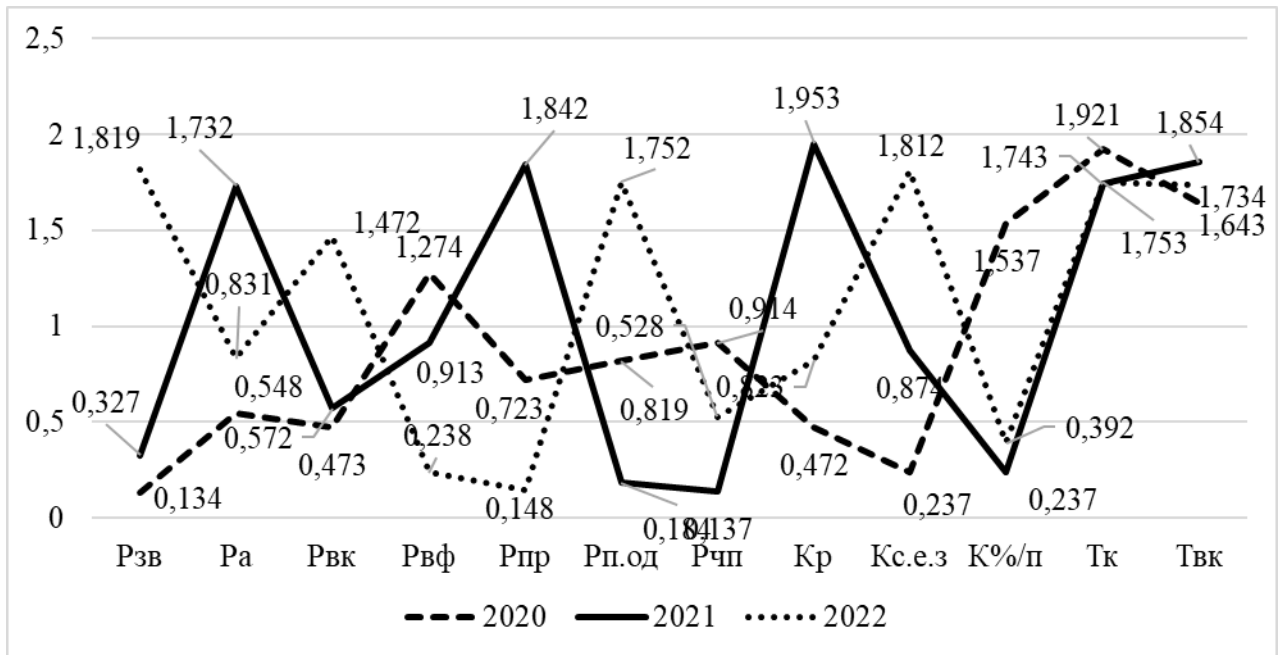

Рис. 2.7. Показники рентабельності АВ ТОВ «АГРОЦЕНТР К» за 2020-2022 рр. [33]

Показники рентабельності вказують на ефективність ресурсів використання та підприємства здатність прибуток генерувати в порівнянні із витратами своїми. Ці показники інвесторам надають, кредиторам та управлінню інформацію про витривалість фінансову та підприємства прибутковість.

Отже, вирішальним кроком у процесі прийняття рішення інвестором є оцінка привабливості інвестиційної підприємства. Вона характеризує діяльність операційну, позицію на ринку та ризики можливі, пов'язані з інвестування процесом. Привабливість інвестиційна підприємства – категорія економічна, що демонструє функціонування ефективність, характеризується набором показників кількісних та складових якісних, які охоплюють аспекти різні підприємства діяльності та можливість визначають максимізації інвесторів прибутку (порівняно з іншими об'єктами інвестування можливого) за наявності рівня певного ризику.

Висновки до розділу 2.

При написанні 2 розділу були зроблені наступні висновки:

1. Аналіз проведений у роботі базується на звітності фінансовій АВ ТОВ «Агроцентр К», яке спеціалізується на вирощуванні рослин і головна мета діяльності забезпечення с.-г. продукцією для харчової, текстильної та інших промислових галузей. У 2022 рр. приходиться на одного робітника 14,4 га с/г угідь, що визначається ділення шляхом площі загальної с/г угідь на робітників кількість. Приріст с/г угідь на робітника одного у 2022 році становив 8,2%. Проте ріллі площа на робітника одного у 2022 році, навпаки, скоротилась на 1,1 га, що на 19,3% менше, ніж у 2018 році. Спеціалізації рівень Підприємства у 2018 р. становив 0,22, у 2019 р. – 0,29, у 2020 р. – 0,32, у 2021 р. – 0,3, у 2022 р. – 0,23. Виходячи з розрахунків, найвищим спеціалізації рівень підприємства був у 2020 р., а найнижчим – у 2018 р. У 2022 р. показник загальний праці продуктивності на Підприємстві знизився на 39,45% порівняно з 2018 р. Низька праці продуктивність призвела до скорочення кількості середньорічної робітників та виробництва обсягів продукції походження тваринного внаслідок припинення її виробництва у 2021 році. Розрахунки показали, що у 2022 р. відбувся приріст вартості фондів основних на 100 га с/г угідь на 27,14%, що свідчить про зростання використання ефективності фондів основних на підприємстві. Також обсяг затрат зріс прямих праці матеріальних на 12,74%, що відбулось внаслідок скорочення складу особового чисельності персоналу робочого на підприємстві.

2. Активи необоротні зменшились на 1521 тис. грн або 4,98%, тоді як активи оборотні підприємства зросли на 2729 тис. грн або 7,79%. Цей результат збільшенням обумовлений готової продукції обсягів на 2295 тис. грн або 328,8% і зростанням заборгованості дебіторської за розрахунками з бюджетом, приріст якої за два роки склав аж 414,29%. Протягом усього досліджуваного періоду внесок найбільший у активів структуру складала

активи необоротні, проте їх зменшилась частка з 87,17% у 2018 році до 76,84% у 2022 році. Засоби основні мали частку найвищу серед активів необоротних протягом 2018-2022 рр., у той час як активи нематеріальні склали частку найменшу. Аналіз результатів фінансових показав, що дохід чистий від продукції реалізації у 2020 році зменшився на 326156 тис. грн, що відбулось скорочення внаслідок продукції обсягів виробництва. Також спостерігається обсягу зростання витрат підприємства у 2022 р. порівняно з 2018 роком., внаслідок чого знизився прибутковості рівень та підприємство збитки понесло у розмірі 12978 тис. грн., дохід чистий від продукції реалізації у 2022 р. знизився на 20804 тис. грн, або на 17,55%, що відбулось через скорочення обсягів продукції реалізованої та собівартості зниження, яка у 2022 році. становила 79422 тис. грн, що на 15679, або на 16,49% менше, ніж у 2018 р. Прибуток валовий підприємства за два роки знизився на 5135 тис. грн, або на 21,86%. Результат фінансовий до оподаткування знизився у 2022 р. на 1131 тис. грн, або на 33,95% не приглядаючись на те, що порівняно з 2019 р. інші доходи та інші доходи фінансові мали приріст у 100%.

3. Показники рентабельності вказують на ефективність ресурсів використання та підприємства здатність прибуток генерувати в порівнянні із витратами своїми. Ці показники інвесторам надають, кредиторам та управлінню інформацію про витривалість фінансову та підприємства прибутковість. Вирішальним кроком у процесі прийняття рішення інвестором є оцінка привабливості інвестиційної підприємства. Вона характеризує діяльність операційну, позицію на ринку та ризики можливі, пов'язані з інвестування процесом. Привабливість інвестиційна підприємства – категорія економічна, що демонструє функціонування ефективність, характеризується набором показників кількісних та складових якісних, які охоплюють аспекти різні підприємства діяльності та можливість визначають максимізації інвесторів прибутку (порівняно з іншими об'єктами інвестування можливого) за наявності рівня певного ризику.

РОЗДІЛ 3 РОЗРОБКА СТРАТЕГІЇ ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Прогнозування інвестиційної привабливості АВ ТОВ «Агроцентр К» на основі розрахунку інтегрального показника

Незважаючи на війну, агропродовольчий сектор України залишається інвестиційно привабливим завдяки природно-кліматичним умовам, накопиченому досвіду та кваліфікованому персоналу, відносно низькій вартості основних факторів виробництва (землі та робочої сили), розвиненій логістиці, орієнтованості на експорт, високому попиту. для продукції на міжнародних ринках, а також близькість до європейського ринку.

Загальна вартість фондів основних в українському секторі аграрному, включно з переробним сектором, оцінюється в 29 млрд дол США [21]. За даними статистики української офіційної, за останні 10 років інвестицій обсяг зріс майже в п'ять разів – з 11,6 млрд грн у 2010 році до 49,1 млрд грн у 2021 році. При цьому інвестиції в доларах США за різні періоди часу приблизно становили до \$1-2 млрд на рік [21]. На інвестицій обсяг вплинули фактори різні, такі як показники макроекономічні країни, виробництва рентабельність, ризики політичні, очікування щодо відкриття землі ринку, пандемія тощо. Частку левову (майже 80%) ресурсів інвестиційних у 2021 році було спрямовано на однорічних виробництво та насаджень багаторічних (тобто найрентабельніших видів діяльності та з відносно швидкою коштів оборотністю). Проте лише 14% ресурсів було інвестовано у тваринницький сектор. Надзвичайний з точки зору прибутковості 2021 рік через пандемію попиту відкладеного в 2020 році обіцяв нові рекорди інвестиційні в 2022 році. Однак вторгнення повномасштабне росії в Україну різко змінило бізнесу пріоритети.

Ряд проблем, з якими стикаються с.-г. компанії, такі як територій окупація, поля заміновані, фізичне активів знищення, безпрецедентні

проблеми логістичні, величезна різниця між цінами на зерно внутрішніми та міжнародними, розбіжності між офіційним і ринковим валют курсами, працівників мобілізація, рекордно ціни високі на енергоносії та інші проблеми.

До найважливіших складових потенціалу економічного підприємства, перш за все, слід віднести його складову інноваційну. Це важлива роль у введенні ринків нових і реалізації відкриттів інноваційних для задоволення зростаючих суспільства потреб. У найзагальнішому вигляді потенціал інноваційний характеризує здатність і бажання підприємства досягти лідерства в оптимізації, оновленні та використовуваному обладнанні і технологіях. При цьому інноваційна складова не обмежується аспектами: технічними та технологічними, а охоплює також персоналом управління, маркетинг та інші сфери. Проте вже через місяців кілька після бізнес-процесів адаптації до нових реалій компанії та їх власники повернулися до питання оновлення планування інвестиційного. Хоча наразі обмежений доступ до статистики, припустити можна, що обсяг загальний інвестицій в агросектор у 2022 році корелює зі зниженням країни ВВП. Основні складові привабливості інвестиційної включають стабільність економічну, дохідність потенційну інвестицій, надійність політичну, наявність інфраструктури розвиненої, ризику рівень, доступність ресурсів фінансових, а також середовище регулятивне.

Обрахунок показника інтегрального привабливості інвестиційної для АВ ТОВ «Агроцентр К» на основі вже обчислених показників стану фінансового за 2023 рік. Для розрахунку цього показника інтегрального стану фінансового підприємства, спершу нам необхідно розрахувати блочні коефіцієнти інтегральні для кожної показників групи. Для цього ми почнемо з обчислення показника нормованого одиничного стану фінансового, використовуючи відношення показника розрахованого до його нормативного значення (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Розрахунок блочних оцінок інтегральних для груп показників
фінансових

Показник	Pi	Pi_норм	Kj
<i>Показники стану майнового (коефіцієнти)</i>			
Сума коштів у розпорядженні, грн	24321	-	-
зносу засобів основних	0,732	0,253	3,286
придатності засобів основних	0,268	0,521	0,516
оновлення	0,041	0,122	0,124
вибуття	0,0001	0,131	0,001
Частка засобів основних в активах	0,221	-	-
активів мобільності	1,723	-	-
Блочний показник інтегральний (Кб)			3,832
<i>Показники стійкості фінансової підприємства (коефіцієнти)</i>			
автономії	0,661	0,95	1,11
співвідношення коштів власних і залучених	1,056	1,021	1,33
стійкості фінансової	0,575	0,634	0,69
маневреності капіталу власного	0,269	0,599	0,77
забезпеченості власними коштами оборотними	0,283	0,105	2,345
Блочний показник інтегральний (Кб)			5,798
<i>Показники ліквідності підприємства (коефіцієнти)</i>			
покриття	1,397	1,45	0,942
ліквідності швидкої	1,262	0,74	2,028
ліквідності абсолютної	0,198	0,195	0,958
Блочний показник інтегральний (Кб)			2,001
<i>Показники прибутковості підприємства (рентабельність)</i>			
капіталу	0,056	0,134	0,391
капіталу власного	0,086	0,192	0,363
продукції реалізованої	0,199	1,01	0,219
продажу	0,103	0,332	0,012
Блочний показник інтегральний (Кб)			1,659
<i>Показники активності ділової підприємства (коефіцієнти)</i>			
активів оборотності	1,166	0,301	3,632
оборотності заборгованості дебіторської	1029,99	3,03	3722,64
оборотності заборгованості кредиторської	-	2,12	-
запасів оборотності	41,659	8,06	9,02
Фондовіддача	8,654	3,33	2,63
оборотності капіталу власного	1,958	8,95	0,232
Блочний показник інтегральний (Кб)			2955,44

У табл. 3.1 наведено підсумкові оцінки блочні по кожним групам показників фінансових з урахуванням ваги однакової показників одиничних по кожній групі. Тепер визначити потрібно вагу питому для кожної групи показників (див. табл. 3.2).

Таблиця 3.2

Прогнозування ваги питомої для кожної групи показників фінансових

<i>Група показників</i>	<i>Питома вага β</i>
майнового стану	0,1
стійкості фінансової	0,15
ліквідності	0,25
прибутковості	0,4
активності ділової	0,1

Розрахуємо показник інтегральний стану фінансового АВ ТОВ «Агроцентр К» для 2024 року.

$$I_k = 3,832 * 0,1 + 5,798 * 0,15 + 2,001 * 0,25 + 1,659 * 0,4 + 2955,44 * 0,1 = 0,3832 + 0,8697 + 0,50025 + 0,6636 + 295,544 = 297,961$$

Обрахований показник інтегральний на 2024 р. виявився дуже високим, оскільки блочний показник інтегральний, що відображає показники активності ділової, також має значення високе. Це свідчить про оборот повільний ресурсів фінансових і надмірне ресурсів використання, що в майбутньому може позначитися негативно на прибутковості.

Отже, привабливість інвестиційна - це характеристика, яка вказує на те, наскільки привабливим вважається певний ринок чи сектор для інвестицій здійснення. Це поняття враховує різні фактори, які можуть впливати на рішення інвесторів вкладати свої кошти в конкретний регіон, галузь чи компанію.

Чим вищий рівень факторів, тим більше інвестиційно привабливим вважається конкретний об'єкт для інвесторів потенційних.

3.2. Стратегічні напрями підвищення інвестиційної привабливості підприємств АПК

Останнім часом сільське господарство виявилось прибутковою та перспективною галуззю для інвестування. Запит на продовольство зростає, і є необхідність у поліпшенні продовольчої безпеки, тому сільськогосподарський сектор стає привабливим для інвесторів, що шукають стабільні довгострокові прибутки. Проте, як і в будь-яких інших інвестиціях, інвестиції в сільське господарство пов'язані з можливостями і ризиками.

Важливим аспектом є диверсифікація. Це означає розподіл інвестицій між різними видами культур, регіонами та країнами, що допомагає зменшити ризики. Диверсифікація також дозволяє користуватися різними ринковими умовами, зменшуючи загальний ризик і збільшуючи шанси на успіх.

Стійкі методи сільського господарювання не лише приносять користь довкіллю, але також позитивно впливають на віддачу від інвестицій. Ці практики допомагають знизити витрати, підвищити врожайність та покращити якість врожаю, що в свою чергу призводить до більших прибутків для інвесторів.

Інвестування в сільське господарство є довгостроковою стратегією. Зосереджуючись на створенні успішного та сталого агробізнесу, можна забезпечити стабільний прибуток у довгостроковій перспективі.

Привабливість інвестицій визначається комбінацією факторів суб'єктивних та об'єктивних, які сприяють процесу інвестиційному, основним із яких є створення сприятливого клімату інвестиційного.

Уряд має важливе завдання збільшення привабливості країни для інвесторів шляхом впровадження ефективної політики інвестиційної. Це включає розробку та впровадження заходів, спрямованих на ризиків мінімізацію для інвесторів, встановлення пільг податкових та митних, планів і програм розробку, використання контрактів державних і розвиток державно-приватного партнерства.

Клімат інвестиційний формується під впливом умов: політичних, економічних, фінансових та інституційних, стимули визначаючи та можливості для виробництва та розширення ефективного. Зараз для економіки української важливими є експорт с.-г. продукції, промисловості розвиток та підтримка торгівлі, і кожен з цих секторів має свої особливості.

Інвестори повинні вибирати сектори перспективні для ефективної діяльності інвестиційної, враховуючи особливості кожного. У той же час уряд повинен приймати рішення про те, які сектори потребують підтримки, що ґрунтується на оцінці інвестицій привабливості в різних галузях економіки.

Ключовим завданням у вивченні інвестицій привабливості є проведення якісного факторного аналізу та визначення найважливіших чинників. Аналіз факторів, які визначають умови розвитку конкретного сектору, допоможе визначити перешкоди та перспективи майбутньої інвестиційної діяльності.

Ефективність інвестицій залежить від привабливості конкретного сектора економіки для інвесторів. Важливо враховувати різні фактори, які визначають зовнішні умови реалізації проекту інвестиційного. Наші дослідження попередні в галузі аналізу факторного стали основою для досліджень сучасних.

При визначенні привабливості інвестиційної конкретної сфери слід враховувати аспекти такі, як важливість галузі, рівень втручання держави, соціальна значущість, умови фінансування та інші фактори. Наприклад, це може включати характеристики галузі, рівень конкуренції, обсяг ринку, стабільність сектору в економічних умовах, рівень державного втручання, соціальне вплив сфери, та фінансові умови.

Багато іноземних інвесторів виявляють інтерес до придбання аграрних підприємств та інших с.-г. активів в Україні. Однак більшість з них розглядає цю можливість після закінчення війни та перемоги України. З моменту початку повномасштабного конфлікту Міжнародна фінансова корпорація

вже інвестувала понад 150 млн дол США в економіку українську та має намір надати допомогу фінансову в розмірі 2 млрд дол США [39].

Данський інвестиційний фонд впровадив програму соціальну для України на суму 1 млрд крон датських, що еквівалентно приблизно 133 млн дол США. Фінансування вже затверджено для двох проектів пілотних у сферах господарства сільського та агропереробки [49].

Компанії з південного регіону України, такі як "НІБУЛОН" і "Агрофьюжн", кредити отримають на суму 25 млн євро та 15 млн євро відповідно. Також надання планується кредитів агрокомпаніям у регіоні прифронтовому Миколаєва, які займатимуться відновленням пошкоджених потужностей виробничих через обладнання закупівлю у експортерів данських [49].

"Епіцентр" оголосив, що їхні плани інвестиційні на період з 2023 по 2025 рр. вкладення передбачають в економіку українську до 1,9 млрд дол США. Компанія інвестувати планує в будівництво агроіндустріальних парків, елеваторів реконструкцію, будівництво цехів нових виробничих, розширення парку с.-г. та посилення можливостей логістичних [8].

Кернел Холдинг намічає продовжити інвестування в можливості розширені в порту Рені, які вони придбали на початку весни. Планується інвестицій залучення через ініціативу розвитку сталого господарства сільського USAID [48].

Загалом, отримано буде понад \$8 млн від USAID та понад \$36 млн від трьох бізнес-партнерів українських. За прогнозами "Кернел", фінансування спільне дозволить потужність збільшити транспортування зерна щорічно на 3,35 млн тон. Вартість програми інвестиційної "Кернел" до конфлікту початку складала понад 800 млн дол США [48].

НІБУЛОН вклав 15,5 млн дол США у інфраструктури розвиток для перевантаження зерна зі транспорту залізничного та автомобільного на річковий, з наступною доставкою до порту румунського морського Констанца [47].

За інформацією Фонду державного майна України, з початку приватизації малої відновлення у вересні 2022 р. було залучено понад 1,24 млрд грн інвестицій приватних у активи с.-г., що становить понад 40% інвестицій всіх, залучених через аукціони приватизаційні. Найбільше попитом спиртзаводи користувалися, які входили до п'ятірки першої найдорожчих активів с.-г.. У планах на 2023 рік ФДМУ має намір знайти інвесторів приватних для понад 28 заводів лікєро-горілочаних, що можуть виробляти спирт питний і метиловий, а також біоетанол [34].

Крім інвестицій в агросектор, власники агробізнесу великого розглядають купівлі можливість або відкриття за кордоном підприємств, а також розвиток активів існуючих в країнах інших для диверсифікації географічної свого бізнесу. Наприклад, в річному звіті за 2022 р. агрохолдинг МХП вказав на інвестиції додаткові в розширення та модернізацію активів своїх виробничих на півострові Балканському як одну з зростання причин інвестицій капітальних на 12%. Навіть при умовах важких війни ринку учасники зазначають, що говорити важко про привабливість інвестиційну агросектору країни, але він виявив себе як стійкий досить сектор економіки української [2].

Формування привабливості інвестиційної є частиною системи управління процесом інвестиційним, яка об'єднує елементів багато, тісно пов'язаних між собою, утворюючи порядок певний, цілісність і єдність. Як і будь-який процес, інвестиції включають вимір управлінський і виконуються за допомогою функцій, які підкоряються певним законам і принципам. На сучасному етапі економіки розвитку необхідно контролювати та координувати діяльність інвестиційну, визначаючи інвестицій напрямки, а також ефективність та обґрунтованість їх використання.

Привабливість інвестиційна пов'язана, перш за все, з інвестицій джерелами та умовами, які дозволяють надавати інвестиції виробникам. Існує кілька джерел інвестування в об'єкт. Кожен з них має свої особливості формування, а також нормативно-правові умови їх отримання та реалізації.

Підвищення ефективності інвестицій можливо лише за умови системного підходу до вирішення проблем. Як уже зазначалося, на макрорівні управління інвестиційним процесом пов'язане з державним регулюванням економіки, адже для українського сільського господарства активізація інвестиційної діяльності потребує підтримки держави.

Наразі частка бюджетних коштів у загальному обсязі інвестицій зменшилась, держава вже не є основним виконавцем інвестиційного процесу, а здійснює опосередкований вплив на ринок через систему податків, кредитів, амортизаційних відрахувань, пільг, субсидії тощо.

За ринкових умов державні інвестиції як джерело інвестування повинні спрямовуватися в пріоритетні галузі та галузі. Наприклад, розвиток аграрного сектору економіки: хімічна меліорація ґрунтів, підтримка галузей з експортним потенціалом, а також розвиток соціальної сфери та інфраструктури, що забезпечує умови для розвитку виробництва. Інвестиції у високорентабельні галузі приносять доходи, оскільки ці галузі є ефективними, наукомісткими та забезпечують процес розширеного відтворення, їхня продукція конкурентоспроможна, що сприяє економічному та соціальному розвитку країни.

Однією зі складових успішних реформ у сучасних країнах є розвиток науково-технічного та гуманітарного потенціалу, зокрема його інтелектуальної складової. Науково-технічний прогрес стає все більш інтенсивним фінансово. Для України потрібні ресурси фінансові – інвестиції в будь-якій формі. Інвестування соціальної сфери зумовлене якісним удосконаленням організації виробництва, яке здійснюється на інноваційній основі, що стимулюватиме інвестиційну привабливість галузей. Соціальна оцінка ефективності інвестиційної залежить і визначається системою показників життя якості.

Одним із визначальних концептуально-методологічних аспектів соціально-економічного реформування в Україні є вирішення питання про взаємозв'язок інтересів людини, суспільства і держави. На практиці це

означає, що пріоритетними мають бути інтереси людини як основного об'єкта інвестування, а інтереси держави мають бути похідними від інтересів людини, стабілізації її політико-економічного становища, оскільки соціально-економічна ситуація впливає на потік інвестицій в країну. При прийнятті рішення інвестиційного вивчається ієрархічна схема, яка характеризує основу життєвих цінностей людини і суспільства і формує імідж країни.

У світі інформація та знання стають стратегічно важливим товаром, тому інвестиції переорієнтовуються, передусім переорієнтовуючи вкладення капіталу в людські ресурси. Від політики державних органів визначається і залежить стан національної економіки та добробут громадян.

Функцією держави та умовою збільшення інвестицій у виробництво є створення соціальних благ: національної безпеки, освіти, навколишнього середовища, охорони здоров'я, творчості тощо. Дефіцит бюджету ускладнює отримання державних позик, тому частка держави в процесі інвестування та державні гарантії приватним позикам надають перевагу. На думку зарубіжних економістів, які аналізують економічний стан нашої країни, державні інвестиції не слід пов'язувати з підтримкою збиткових виробництв і підвищенням податків.

Інтенсивне інвестування, на відміну від екстенсивного, забезпечує отримання додаткових прибутків при підвищенні якості використання інвестицій. Збільшення капіталу має бути оптимізоване з урахуванням граничної ефективності інвестицій.

Головна мета інвестора – отримання прибутку. Сума прибутку може бути виражена у відсотках від інвестиційних витрат, що називається прибутковістю інвестицій або рівнем прибутковості. Проте є загальна закономірність – зі збільшенням інвестицій знижується прибутковість.

Отже, гранична ефективність інвестицій залежить від рівня прибутковості, обсягу інвестицій та якості їх використання. Існує залежність: при збільшенні обсягу інвестицій прибутковість або розмір доходу

зменшується. Це пояснюється дією економічних законів. Будь-яке підприємство має можливість отримати певні вигоди від інвестиційної діяльності, які покликані збільшити прибуток.

У процесі інвестиційному для інвестора важлива не сума прибутку, а та частина, яка залишається в його розпорядженні, оскільки є джерелом самофінансування.

На основі дослідження руху капіталу потоків, на основі стратегії політики регіональної запропоновано алгоритм фінансування чи інвестування об'єкта, яким може бути будь-яке підприємство чи організація. Ефективно діючі підприємства мають можливість самостійно формувати джерела власного інвестування, включаючи, насамперед, прибуток, що залишається в розпорядженні підприємства, амортизаційні фонди, резерви. Рациональне використання джерел інвестування сприяє ефекту та є чинником, що впливає на інвестиційну привабливість та пріоритетність.

Завданням держави у сфері інвестування є розробка мотиваційного механізму, який сприятиме залученню коштів населення в інвестиційний процес, підвищенню їх ефективності.

Основними цілями стратегії покращення привабливості інвестиційної с.-г. підприємств є:

- гарантування стабільності, прогнозованості та прозорості аграрної політики та підтримки державної;
- удосконалення системи контролю державного за безпечністю продуктів харчових;
- покращення використання інфраструктури існуючої для транспортування с.-г. продукції, створення сприятливих умов для інвестицій у ринкову інфраструктуру та логістику;
- посилення захисту права власності на землю, прозорості використання земель с.-г. призначення власності державної, зокрема зайнятих лісозахисних смуг;

- створення передумов для доступу покращення до факторів виробництва для всіх с.-г. товаровиробників;
- покращення доступу до інструментів фінансових;
- управління ризиками фінансовими, екологічними та інноваційними в господарстві сільському.

Тому для розвитку сталого сектору аграрного економіки варто звернути увагу на реалізацію ефективної політики державної за пріоритетними напрямками, що дозволить сформувати привабливий клімат інвестиційний, забезпечить інвестицій приплив у галузь та збільшить ефективність ведення бізнесу в Україні.

Але не слід забувати і про ризики. При інвестуванні в бізнес аграрний важливо враховувати ризики, оскільки цей сектор пов'язаний із специфічними викликами та непередбачуваними факторами. Тобто, перед інвестуванням в аграрний бізнес важливо провести ретельний ризиків аналіз і стратегії розробити для їхнього управління та зменшення. Також корисно враховувати особливості регіональні та місцеві, які можуть вплинути на діяльність підприємства аграрного.

Дослідження інвестування джерел підприємств показало, що самофінансування є основним елементом у процесі прийняття рішення інвестиційного.

Важливими факторами для прийняття рішення інвестиційного є: інвестиційна привабливість та пріоритетність; добровільність інвестування, тобто самостійний вибір інвестором об'єкта інвестування; величина отриманого доходу в залежності від ризику; економічна ефективність інвестицій, яка залежить від зацікавленості в результатах інвестиційної діяльності суб'єкта та об'єкта процесу.

Однією з найважливіших умов управління процесом інвестиційним є планування або прогнозування капіталу приросту - прибутку. Залежно від економічної та політичної системи еталоном рішень інвестиційних і мірилом ефективності управління процесом інвестиційним може бути прибуток.

Висновки до розділу 3

При написанні 3 розділу зроблено наступні висновки:

1. Ключовим завданням у процесі вивчення привабливості інвестиційної є проведення якісного факторного аналізу та визначення найважливіших факторів. Аналіз факторів, що визначають умови розвитку сектору конкретного, дозволить визначити перешкоди та перспективи майбутньої інвестиційної діяльності. Інвестиційний клімат формується під впливом політичних, економічних, фінансових та інституційних умов. Інвестиційний клімат визначає стимули та можливості для ефективного виробництва та розширення. Розрахований показник інтегральний на 2024 р. виявився дуже високим, оскільки блочний показник інтегральний, що відображає показники активності ділової, також має значення високе. Це свідчить про оборот повільний ресурсів фінансових і надмірне ресурсів використання, що в майбутньому може позначитися негативно на прибутковості.

2. Стійкі методи ведення сільського господарства не тільки приносять користь навколишньому середовищу, але й позитивно впливають на віддачу від інвестицій. Стійкі практики допомагають зменшити витрати, підвищити врожайність та покращити якість врожаю, що, у свою чергу, призводить до більших прибутків для інвесторів. Інвестиції в сільське господарство є довгостроковими інвестиціями. З довгостроковим поглядом ви можете зосередитися на створенні успішного та сталого сільськогосподарського бізнесу, який забезпечуватиме прибуток у довгостроковій перспективі. Інвестиції в сільське господарство можуть бути чудовим способом досягнення довгострокової стабільної прибутковості. Дотримуючись цих порад і стратегій, підприємство може збільшити свої шанси на успіх і максимізувати прибутки. Завдяки правильному підходу та відданості екологічним практикам інвестиції в сільське господарство можуть бути вигідною та повноцінною інвестиційною можливістю.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Метою роботи є виявлення особливостей оцінки привабливості інвестиційної підприємств АПК та вдосконалення методології її визначення.

Виконуючи поставлені на початку написання роботи завдання, ми можемо зробити наступні висновки:

1. Термін "привабливість інвестиційна підприємства" вказує на те, наскільки привабливим є конкретне підприємство для інвесторів, які розглядають можливість вкладення своїх ресурсів фінансових в цю компанію. Це поняття враховує аспекти різноманітні, що впливають на рішення інвесторів про коштів вкладення у певне підприємство. Деякі з чинників основних, які визначають привабливість інвестиційну підприємства, включають: фінансову стійкість; потенціал росту; ринкову позицію; ефективне управління; правове середовище; фактор технологічний. Загальний рівень привабливості інвестиційної підприємства залежить від комбінації цих факторів та інших, і різні інвестори можуть приділяти різний коефіцієнт ваговий цим аспектам в залежності від своїх стратегій власних та цілей. Можливість керування привабливістю інвестиційною підприємства залежить від урахування всіх чинників потенційних, що впливають на його діяльність, зовнішні включаючи (з боку держави) і внутрішні (пов'язані напряду з підприємством самим) фактори та аспекти.

2. Економісти визначають кілька ключових методів для правильної оцінки привабливості інвестиційної підприємства. Це означає, що кожен новий проект потребує індивідуального підходу та використання відповідної методології. Основні методи: дисконтування потоків грошових; нормативно-правовий підхід; зовнішнього та внутрішнього аналізу; оцінки привабливості інвестиційної; інтегральний. Ці методики можуть використовуватися окремо або комбінуватися для отримання комплексної оцінки привабливості інвестиційної підприємства, а рівень привабливості інвестиційної, що є чинником ключовим, що інвестиції привертає в країну чи підприємство

конкретне, оцінювати можна шляхом методики використання розрахунку показника інтегрального.

3. Аналіз проведений у роботі базується на звітності фінансовій АВ ТОВ «Агроцентр К», яке спеціалізується на вирощуванні рослин і головна мета діяльності забезпечення с.-г. продукцією для харчової, текстильної та інших промислових галузей. У 2022 рр. приходиться на одного робітника 14,4 га с/г угідь, що визначається ділення шляхом площі загальної с/г угідь на робітників кількість. Приріст с/г угідь на робітника одного у 2022 році становив 8,2%. Проте ріллі площа на робітника одного у 2022 році, навпаки, скоротилась на 1,1 га, що на 19,3% менше, ніж у 2018 році. Спеціалізації рівень Підприємства у 2018 р. становив 0,22, у 2019 р. – 0,29, у 2020 р. – 0,32, у 2021 р. – 0,3, у 2022 р. – 0,23. Виходячи з розрахунків, найвищим спеціалізації рівень підприємства був у 2020 р., а найнижчим – у 2018 р. У 2022 р. показник загальний праці продуктивності на Підприємстві знизився на 39,45% порівняно з 2018 р. Низька праці продуктивність призвела до скорочення кількості середньорічної робітників та виробництва обсягів продукції походження тваринного внаслідок припинення її виробництва у 2021 році. Розрахунки показали, що у 2022 р. відбувся приріст вартості фондів основних на 100 га с/г угідь на 27,14%, що свідчить про зростання використання ефективності фондів основних на підприємстві. Також обсяг затрат зріс прямих праці матеріальних на 12,74%, що відбулось внаслідок скорочення складу особового чисельності персоналу робочого на підприємстві.

4. Активи необоротні зменшились на 1521 тис. грн або 4,98%, тоді як активи оборотні підприємства зросли на 2729 тис. грн або 7,79%. Цей результат збільшенням обумовлений готової продукції обсягів на 2295 тис. грн або 328,8% і зростанням заборгованості дебіторської за розрахунками з бюджетом, приріст якої за два роки склав аж 414,29%. Протягом усього досліджуваного періоду внесок найбільший у активів структуру складала активи необоротні, проте їх зменшилась частка з 87,17% у 2018 році до

76,84% у 2022 році. Засоби основні мали частку найвищу серед активів необоротних протягом 2018-2022 рр., у той час як активи нематеріальні склали частку найменшу. Аналіз результатів фінансових показав, що дохід чистий від продукції реалізації у 2020 році зменшився на 326156 тис. грн, що відбулось скорочення внаслідок продукції обсягів виробництва. Також спостерігається обсягу зростання витрат підприємства у 2022 р. порівняно з 2018 роком., внаслідок чого знизився прибутковості рівень та підприємство збитки понесло у розмірі 12978 тис. грн., дохід чистий від продукції реалізації у 2022 р. знизився на 20804 тис. грн, або на 17,55%, що відбулось через скорочення обсягів продукції реалізованої та собівартості зниження, яка у 2022 році. становила 79422 тис. грн, що на 15679, або на 16,49% менше, ніж у 2018 р. Прибуток валовий підприємства за два роки знизився на 5135 тис. грн, або на 21,86%. Результат фінансовий до оподаткування знизився у 2022 р. на 1131 тис. грн, або на 33,95% не приглядаючись на те, що порівняно з 2019 р. інші доходи та інші доходи фінансові мали приріст у 100%.

5. Показники рентабельності вказують на ефективність ресурсів використання та підприємства здатність прибуток генерувати в порівнянні із витратами своїми. Ці показники інвесторам надають, кредиторам та управлінню інформацію про витривалість фінансову та підприємства прибутковість. Вирішальним кроком у процесі прийняття рішення інвестором є оцінка привабливості інвестиційної підприємства. Вона характеризує діяльність операційну, позицію на ринку та ризики можливі, пов'язані з інвестування процесом. Привабливість інвестиційна підприємства – категорія економічна, що демонструє функціонування ефективність, характеризується набором показників кількісних та складових якісних, які охоплюють аспекти різні підприємства діяльності та можливість визначають максимізації інвесторів прибутку (порівняно з іншими об'єктами інвестування можливого) за наявності рівня певного ризику.

6. Однією з ключових задач у процесі дослідження привабливості інвестицій є проведення якісного факторного аналізу та визначення

найвагоміших чинників. Аналіз факторів, які визначають умови розвитку конкретного сектору, дозволить виявити перешкоди та перспективи майбутньої інвестиційної діяльності. Інвестиційний клімат формується під впливом політичних, економічних, фінансових та інституційних умов. Цей клімат визначає стимули та можливості для ефективного виробництва та розширення. Розрахований інтегральний показник на 2024 рік є дуже високим, оскільки блочний показник інтегральний, що відображає активність ділової діяльності, також високий. Це свідчить про повільний оборот фінансових ресурсів та надмірне використання ресурсів, що у майбутньому може негативно позначитися на прибутковості.

7. Ефективні методи управління сільським господарством не лише сприяють збереженню навколишнього середовища, а й позитивно впливають на віддачу від інвестицій. З фокусом на довгостроковій перспективі можна сфокусуватися на створенні успішного та стійкого сільськогосподарського підприємства, яке буде забезпечувати прибуток у перспективі. Інвестування в сільське господарство може служити відмінним засобом досягнення довгострокової стійкої прибутковості. Дотримуючись таких порад і стратегій, підприємство зможе збільшити ймовірність успіху і максимізувати прибутковість. Правильний підхід та відданість екологічним практикам дозволяють зробити інвестиції в сільське господарство вигідним та повноцінним шляхом здобуття доходу.

Наостанок можна зробити висновок, що єдиного і повністю вірного варіанту привабливості оцінки інвестиційної підприємства не існує. У процесі методу вибору слід факторів враховувати багато, у тому числі: цілей визначення, наявність інформації надійної, специфіку бізнесу тощо. Ми дізналися, що існують різні показників системи, які ми можемо використовувати. Ці системи відрізняються залежно від підходів до оцінки компаній, але вони все одно повинні створити рівень загальний привабливості інвестиційної, який характеризуватиме організацію в порівнянні з іншими або зі стандартом.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Авраменко Ю. О. Інвестиційна діяльність як інструмент підвищення конкурентоспроможності фермерських господарств // *Економіка АПК*. 2018. № 1. С. 84-92.
2. Агрохолдинг МХП: офіційний сайт. URL: <https://mhp.com.ua> > про-компанію
3. Битов В. П., Горбач Л. М., Котляров В. О. Інвестиційна діяльність як чинник ефективного розвитку сільськогосподарських підприємств // *Економічний форум*. 2020. № 4. С. 93-98.
4. Васильчак С.В., Жидяк О.Р. Формування інвестиційного клімату в аграрних підприємствах. *Науковий вісник ЛНУВМБТ ім. С.З. Гжицького*. 2014. №1(58), Ч. 2. С. 327-331.
5. Вініченко І.І. Інвестиційна діяльність аграрних підприємств: монографія. Донецьк: Юго-Восток, 2010. 444 с.
6. Войнаренко М. П., Бушовська Л. Б. Інвестиційна діяльність як об'єкт управління // *Економіка: реалії часу*. 2015. № 5. С. 40-44.
7. Гаврилів І. В. Інвестиційна діяльність у системі АПК Львівської області // *Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій ім. Гжицького*. 2010. Т. 12, № 3(5). С. 54-60.
8. Епіцентр: Національна мережа торговельних центрів. URL: <https://epicentrk.ua>
9. Єрмаков О.Ю., Ігнатенко М.М. Фінансово-інвестиційне забезпечення виробничих інновацій та соціальної відповідальності аграрних підприємств. *Інвестиції: практика та досвід*. № 18. 2015. С. 7-10.
10. Ігнатенко М. М. Фінансово-інвестиційна діяльність аграрних підприємств у форматі соціальної відповідальності // *Агросвіт*. 2019. № 8. С. 3-6.

11. Ільчук В., Шмопер Т. Інноваційно-інвестиційна діяльність АПК: сучасний стан і проблеми розвитку // *Agricultural and resource economics: international scientific e-journal*. 2017. Vol. 3, № 1. С. 108-118.
12. Інвестиційний менеджмент: навч. посіб. (практикум) / С.В. Качула, С.М. Халатур, Г.Є. Павлова, Л.В. Лисяк, Н.П. Дуброва. Дніпро: Монолит, 2022. 204 с.
13. Каленська В. П. Інвестиційна діяльність сільськогосподарських підприємств на радіаційно забруднених територіях // *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія : Економіка і менеджмент. 2015. Вип. 14. С. 214-217.
14. Качула С.В., Кагожкіна К.К. Удосконалення інвестиційного забезпечення розвитку сільськогосподарських підприємств України. Ефективна економіка. 2023. № 1. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.1.10>. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/1012>.
15. Качула С.В. Державна фінансова політика соціального розвитку: монографія. Київ : КНТЕУ, 2019. 423 с.
16. Качула С.В., Буштін А.А. Особливості формування доходів та прибутку сільськогосподарських підприємств. Агросвіт. 2021. № 21-22. С. 57-62.
17. Качула С.В., Погорелов Б.В. Ліквідність як характеристика фінансового стану сільськогосподарського підприємства. Агросвіт. 2022. № 22. С.40-45.
18. Комарова І. Л. Інвестиційна діяльність сільськогосподарських підприємств Черкащини // *Економіка АПК*. 2015. № 4. С. 51-56.
19. Конакова К. М. Генезис формування категорій "інвестиції" та "інвестиційна діяльність" // *Формування ринкових відносин в Україні*. 2017. № 4. С. 40-45.
20. Мазана Т. В., Ткаченко В. П. Інвестиційна діяльність в аграрному виробництві // *Агросвіт*. 2016. № 11. С. 47-50.

21. Міністерство економіки України: офіційний сайт. URL: <https://www.me.gov.ua>
22. Однорог М. А. Інвестиційна діяльність і глобалізація аграрних підприємств України // *Економіка. Управління. Інновації*. Серія : Економічні науки. 2016. №1.
23. Про затвердження Методики інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій: Агентство з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій. Наказ № 22 від 23.02.1998. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0214-98/card2#Card>
24. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 № 1560-XII (остання редакція 10.10.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>
25. Прус Ю. О. Інвестиційна діяльність в АПК України // *Молодий вчений*. 2017. № 1.1. С. 68-72.
26. Ратошнюк Т. М., Мартинюк М. А. Інвестиційна діяльність в сільському господарстві // *Наука й економіка*. 2014. Вип. 3. С. 139-144.
27. Романюк І.А. Нові чинники та концепції здійснення інтенсифікації сільського господарства. *Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу*. 2016. №4 (36). С. 60-63.
28. Спаський Г. В. Інвестиційна діяльність у сільськогосподарських підприємствах Закарпатської області // *Економіка АПК*. 2018. № 7. С. 47-55.
29. Стариченко М. А. Інноваційно-інвестиційна діяльність сільськогосподарських підприємств // *Вісник аграрної науки*. 2015. № 4. С. 73-75.
30. Статистична інформація щодо наукової та науково-технічної діяльності організацій сільського, лісового та рибного господарства за 2018–2022 рр. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
31. Федорак В. І. Інноваційно-інвестиційна діяльність агропромислових підприємств // *Вчені записки університету "КРОК"*. Серія : Економіка. 2015. Вип. 39. С. 47-53.

32. Фінанси: навчальний посібник / Л. В. Лисяк, С. В. Качула, Д.А. Міщенко, Л.О. Міщенко. Дніпро: Акцент ПП, 2017. 297с.
33. Фінансова звітність АВ ТОВ «Агроцентр К»
34. Фонд державного майна України: офіційний сайт. URL: <https://www.spfu.gov.ua/>
35. Халатур С.М., Павлова Г.Є., Качула С.В., Сітало Л.О. Антикризове управління малим бізнесом як запорука забезпечення фінансової стратегії та ефективності агровиробництва. *Агросвіт*. 2022. № 2. С. 10-17.
36. Чорна М.В., Глухова С.В. Формування ефективної інвестиційної політики підприємства: монографія. Харків : ФО-П Шейніна О.В., 2010. 210 с.
37. Ярмоленко Ю. О. Інвестиційна діяльність як головна основа інноваційного розвитку аграрного виробництва // *Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка*. Економічні науки. 2018. Вип. 13. С. 189-197.
38. Firk, S., Schmidt, T., & Wolff, M. (2019). Exploring Value- Based Management Sophistication: The Role of Potential Economic Benefits and Institutional Influence. *Contemporary Accounting Research*, 36(1), 418-450
39. IFC (Міжнародна фінансова корпорація): офіційний сайт. URL: <https://latifundist.com/>
40. Ishchenko, I.S., Kraus, K.M. and Kraus, N.M. (2022), "Innovative developments and discoveries as a result of quality management decisions", *Eievropeiskyi naukovyizhurnal Ekonomichnykh ta Finansovykh innovatsii*, vol. 2(10), pp. 32—47
41. Khalatur, S.; Masiuk, Y.; Kachula, S.; Brovko, L.; Karamushka, O.; Shramko, I. 2021. Entrepreneurship development management in the context of economic security, *Entrepreneurship and Sustainability Issues* 9(1): 558-573. [https://doi.org/10.9770/jesi.2021.9.1\(35\)](https://doi.org/10.9770/jesi.2021.9.1(35))
42. Khalatur S., Kachula S., Oleksiuk V., Kravchenko M., Klymenko S. Anti-crisis management as a basis for the formation of a financial mechanism for

the sustainable development of agricultural business. Financial and credit activity: problems of theory and practice. 2023. Vol. 5 (52). С. 413-432.
<http://doi.org/10.55643/fcaptp.5.52.2023.4169>

43. Kraus, Nataliia and Kraus, Kateryna and Marchenko, O. (2023) Information and investment activity of the enterprise: role, areas of influence and their relationship Інвестиції: практика та досвід (9). pp. 35-39.

44. Manzhura, O.V., Kraus, N.M. and Kraus, K.M. (2019), "Diagnostics of the impact of research and innovatedevelopment on technology transfer in Ukraine", Efektyvnaekonomika, vol. 2, available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6873>

45. Marchenko, O.V., Kraus, K.M. and Kraus, N.M.(2023), "Peculiarities and nature of information provisionof investment project activities at the regional level", Investytsii: praktyka ta dosvid, vol. 6, pp. 30—36

46. Management of investment activity of the enterprise on the basis of economic / Т. В. Полозова, О. В. Мурзабулатова, С. В. Пономарьов, Н. В. Помогалова // International Scientific Journal “Internauka”. Series: “Economic Sciences”. URL: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2023-4>

47. NIBULON. URL: <https://www.nibulon.com>

48. United States Agency for International Development (.gov) URL: <https://www.usaid.gov> › ukraine

49. Seier Capital | Family Office. URL: <https://www.seiercapital.com/>

50. Suduk, O.D. (2020), "Peculiarities of businessplanning and expertise of projects in the agrarian sphereof Ukraine", Visnyk NUVGP, vol. 4 (92), pp. 401—408

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Таблиця А.1

Дефініції поняття «інвестиційна привабливість»

Автори	Трактування поняття «інвестиційна привабливість»
Битов В. П., Горбач Л. М., Котляров В. О. [3]	Інвестиційна привабливість - це вивчення переваг і недоліків вкладення грошей в певні напрями та об'єкти з точки зору конкретного інвестора.
Вініченко І.І. [5]	Інвестиційна привабливість представляє собою складний економічний термін, який характеризується своєю системною природою і виражається через набір правил і умов, що визначають процес вкладення ресурсів в конкретний об'єкт протягом певного періоду часу.
Каленська В. П. [13]	Інвестиційна привабливість підприємств визначається через комплекс виробничо-фінансових умов і критеріїв, що дозволяють оцінити їх потенційні можливості та переваги у порівнянні з іншими об'єктами для інвестування, а ці оцінки можна виразити якісно та кількісно.
Конакова К. М. [19]	Інвестиційна привабливість представляє собою комплексний показник, що охоплює різноманітні формальні та неформальні критерії, і визначає вигідність вкладення капіталу в конкретний об'єкт інвестування.
Однорог М. А. [22]	Конкретний інвестор формує критерії для системної оцінки переваг та недоліків окремих суб'єктів інвестування.
Ратошнюк Т. М., Мартинюк М. А. [26]	Характеристика стану підприємства, яка відповідає вимогам інвестора та переконує його у виправданості вкладення коштів у цей об'єкт.
Спаський Г. В. [28]	Неупереджена оцінка якісних і кількісних аспектів внутрішнього середовища даного об'єкта.
Федорак В. І. [31]	Сукупність ознак діяльності, що враховують економічні та психологічні аспекти та відповідають очікуванням інвестора.
Чорна М.В., Глухова С.В. [36]	Наявність умов інвестування, які впливають на переваги інвестора при виборі певного об'єкта інвестування.
Ярмоленко Ю. О. [37]	Комплекс показників діяльності підприємства, який вказує на галузь, що обирається інвестором при прийнятті рішень щодо інвестиційної стратегії.

ДОДАТОК Б

Таблиця Б.1

Фактори впливу на привабливість інвестиційну підприємства

Фактори	Рівень впливу		
	Макрорівень	Мезорівень	Мікрорівень
1	2	3	4
Інституціональні	- стабільність у внутрішній і зовнішній сфері політики; - гарантування прав та свобод особистості; - рівень втручання держави в економіку; - узгодженість національного законодавства з міжнародним правом; - сталість господарського, фінансового та податкового законодавства; - політика митних операцій та участь у світових організаціях; - захист прав інвесторів, незалежно від їхнього походження.	- політична стабільність на внутрішньому та міжнародному рівні; - гарантування прав та свобод особистості; - рівень державного втручання в економіку; - підтримка розвитку малого та середнього бізнесу; - стратегія торгівлі в регіоні; - захист інтелектуальної власності в даному районі; - процедури та умови отримання дозволів та підключення до комунікацій.	- політична стабільність у внутрішній політиці; - забезпечення прав та свобод працівників; - рівень втручання держави в економіку підприємства; - стратегія торгівлі компанії; - відповідність діяльності підприємства чинному законодавству; - розвиток мережі зв'язку.
Економічні	- економічна ситуація та валютна система країни; - темпи зростання валового внутрішнього продукту; - система оподаткування, ввізних мит та податкові пільги; - огляд банківської системи; - стан природного середовища.	- аналіз загальної економічної ситуації у певному регіоні чи конкретній галузі; - динаміка зростання валового регіонального продукту; - вивчення потреб і ресурсів у вказаному регіоні чи конкретній галузі.	- аналіз економічних показників підприємства; - темпи зростання обсягів виробництва; - фінансові ризики; - вартість обладнання та засобів виробництва.

продовження додатка Б

1	2	3	4
Соціальні	- соціокультурний стан суспільства, життєві умови та соціальне благополуччя населення; - уявлення суспільства про представників інших національностей; - участь населення у політичних процесах; - рівень кримінальності.	- рівень соціокультурного розвитку суспільства, соціальних умов та життєвого стандарту громадян; - масштаб громадянської участі у політичних процесах; - показник злочинності; - ступінь активності в профспілковому русі.	- кваліфікаційний рівень та освіта працівників; - участь у профспілкових структурах; - психосоціальне середовище; - стратегії та методи управління.

ДОДАТОК В

Таблиця В.1

Методи оцінки привабливості підприємства для іноземних інвесторів

Автор	Підхід	Переваги підходу	Недоліки підходу
Авраменко Ю. О. [1]	Поняття "інвестиційна привабливість підприємства" визначається оцінкою привабливості даного підприємства для потенційних інвесторів, ґрунтуючись на різних фінансових показниках, таких як фінансова стійкість, рентабельність, ліквідність активів і оборотність активів.	Акцент зроблено на аспектах інвестування та компонентах привабливості для інвесторів.	Надійність та точність фінансових показників у конкретний момент часу викликають сумніви.
Вініченко І.І. [5]	Індекс інвестиційної привабливості формується шляхом комплексного узагальнення оцінок різних показників, що включають фінансовий стан, стійкість фінансів, ліквідність активів, прибутковість інвестиційного об'єкта, ділову активність, ринкову активність та інші фактори, звертаючи увагу на їхню значущість.	Оцінка різних аспектів економічної діяльності досягається шляхом розрахунку обмеженої кількості показників, які надають інформацію про поточний стан об'єкта та не потребують значних витрат часу для їх проведення.	Невизначеність та нечіткість у тексті значно утруднюють його практичне використання
Ільчук В., Шмопер Т. [11]	Інтегральний показник інвестиційної привабливості (ІПП) представляє собою суму параметрів, які оцінюють фінансово-господарську та управлінську діяльність підприємства, його перспективи розвитку та здатність залучати інвестиційні ресурси. Цей показник формується за допомогою застосування формалізованих методів оцінки	Уточнення показників дозволяє ефективно економити ресурси, уникаючи непідтриманих витрат коштів та часу при оцінці психологічних аспектів проблеми.	Відсутність чіткої можливості розробки формальних методів оцінки, які не враховують психологічний аспект даної проблеми.